

NAKlap

2019. JÚLIUS–AUGUSZTUS
VII. ÉVFOLYAM, 7–8. SZÁM

A NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA LAPJA

**Szigorú
kontrollt vár
el a szakma
a Mercosur-
megállapodás
kapcsán**
■ 6–7. oldal

Pest megye: a sokszínű vidék

■ 16–17. oldal

**Egykor őshonos állat volt,
most újra azzá tennék**
■ 22. oldal

**Milliárdokat dobunk ki
az ablakon a szakszerűtlen
tárolás miatt**
■ 10. oldal

**Kiemelten fontos szerep jut
a szövetkezeteknek**
■ 29. oldal

A jövő piacvezető hibridje.

UMBERTO KWS

6,39 t/ha*
Debrecen

A legjobb ajánlat a KWS-től!

* Az UMBERTO KWS posztregisztrációs őszi káposztarepce fajtaösszehasonlító kísérletekben mért eredményei a középérésű repcehibridek kategóriájában.
(Forrás: NÉBIH, 2018.)

www.kws.hu
KWSMagyarország

JÖVŐT VETNI
1856 ÓTA

Tartalomjegyzék

4. Több mint tízezer gyermek találkozott Fruttival és Veggivel • Börtön járhat az élelmiszer-hamisításért • Lendületet kaphatnak az agrárstartupok
5. Szakmai konferenciák sora a Farmer Expón • Östermelőket is érintő ellenőrzéseket tartanak
6. Szigorú kontrollt vár el a szakma a Mercosur-megállapodás kapcsán
8. Gyakoribb a szélsőséges időjárás és a nagyméretű jégeső
9. Biztosítani kell az agrárium versenyképességét
10. Milliárdokat dobunk ki az ablakon a szakszerűtlen tárolás miatt
11. Folyamatosan megújuló programok a tagjainknak
12. Három a magyar igazság – a változás nyolc lépcsőfoka (Első rész)
14. Magyarok Kenyere: az együvé tartozás példaképe • Repce posztregisztrációs fajtakisérlet
16. Pest megye: a sokszínű vidék
18. Önállósodó Pest megye • Apránként fejlődő családi borgazdaság Cegléden
19. Példaértékű hazánk élőállat-szállítási szabályozása • Új támogatás a szárítvány-előállítóknak
20. A Közös Agrárpolitika alakulása az uniós intézményi változások tükrében
21. Agroökológia – út a fenntartható élelmiszer-termeléshez
22. Egykor őshonos állat volt, most újra azzá tennék
24. Minden agrár-tanácsadási szolgáltató bekerül a névjegyzékbe
26. Munkacsoport segíti a helyspecifikus gazdálkodás elterjesztését
28. Mobiltelefonos alkalmazással segítik a legjobb dinnyék kiválasztását • Nyártól az őszi terem a dunavecsei sárgadinnye
29. Kiemelten fontos szerep jut a szövetségnek
30. Egyszerűsítene a közös agrárpolitikát a visegrádi négyek kamarái

Váljék tudatos fogyasztó minden gyerekből!

„Az egészséges táplálkozás olyan, mint a sport: nem lehet elég korán elkezdni” – mondta Görbicz Anita válogatott kézilabdázónk az Európai Friss Kalandok sajtótájékoztatóján. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara szervezésében zajló hároméves program célja, hogy felhívja a családok és a gyermekek figyelmét a zöldség- és gyümölcsfogyasztás fontosságára. Az országos roadshow Frutti és Veggi bevetésével zajlik, akik a legkisebbek szívébe és izlésébe igyekeznek beférkőzni az egészségtudatos életmód üzenetével. De mi legyen azokkal a nagyobb gyerekekkel, kiskamaszokkal, tinédzserekkel, akiket már nem nyűgöz le két vidám kabalafigura? Ha

őket nem tudjuk megnyerni, olyan, mintha megállnánk félúton. A NAK ezért 2017 novemberében elindította az Itthonról Otthonra iskolai tájékoztató fórumsorozatát, amelynek keretében ez idáig összesen mintegy 3500 gyereknek tartottak előadást, köztöltést általános és középiskolákban. Idén 12 megye iskolájában összesen 1500 diák hallhatott előadást zöldségekről, gyümölcsökről, a helyi termékek és importtermékek közötti fontos különbségekről, a mezőgazdaság sokszínűségéről.

A programsorozat vízre bocsátásának kimondott célja volt, hogy a jövő fogyasztóiból a korszerű táplálkozási trendekre nyitott, azokat befogadó és tudatosan vásárló célcsoportot hozzon létre. Egy 2016-os kutatás szerint a magyarok fejtenként napi 262 gramm zöldséget és gyümölcsöt fogyasztanak, amellyel az Európai Unióban az utolsók között vagyunk. A 11–18 évesek körében végzett felmérések pedig arra mutattak rá, hogy minden negyedik gyerek túlsúlyos vagy elhízott ebben a korosztályban. Senki számára nem titok, hogy a táplálkozási gyakorlat és a fizikai állapot szoros kölcsönhatásban van egymással, a rossz étkezési szokások komoly egészségügyi problémákhoz vezethetnek, társadalmi szinten mégis nehézkes a szemléletváltás. Az Itthonról Otthonra ezt a folyamatot kívánja felgyorsítani, tudatos fogyasztásra szoktatva a fiatal generációt. Ők azok, akik fogékony korban vannak az információk befogadására, ők azok, akik hamarosan már önállóan vásárolnak a boltban és saját belátásuk szerint választanak a gyümölcsöspult és az édességpult között. Ők lehetnek azok, akik pár év múlva, a családi tűzhely mellől kirepülve porból készült élelmiszerekkel, zacskós levekkel, konzervekkel csillapítják éhségüket vagy lehetnek ők azok, akik, mire egyetemista korbá érnek, már tudatosan válogatnak élelmiszert a kosárba, egészséges hazai termékeket fogyasztanak, ahogy azt az Itthonról Otthonra fórumorozat előadásain hallhatták.

Süle Katalin
Zalai megyei elnök
Nemzeti Agrárgazdasági Kamara

NAKLAP, A NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA LAPJA – VII. évfolyam, 7–8. szám

Alapító: Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, Györfly Balázs elnök Cím: 1119 Budapest, Fehérvári út 89–95.

Zöld szám: +36 80 900 365 E-mail: ugyfelszolgalat@nak.hu Portál: www.nak.hu Kiadó: Maraton Lapcsoport – Multivizió Kiadói Kft.

Felelős kiadó: Heffler György és Vida-Varga Andrea ügyvezető igazgatók Főszerkesztő: Dénes Zoltán Főmunkatárs: Andó Patrik

Lapmenedzser: Tremmer Tamás +36 20 534 7137 Fotók: Gyulai Tóth Zoltán, Lévai Zsolt, Nyirkos Zsófia, Shutterstock.com

Szerkesztőség és hirdetésfelvétel: 8200 Veszprém, Házgyári út 12., E-mail: naklap@maraton.hu ISSN 2064-308X

A hirdetések és egyéb reklámkiadványok tartalmáért a kiadó felelősséget nem vállal.

Több mint tízezer gyermek találkozott Fruttival és Veggivel

Az Európai Friss Kalandok program keretében megrendezett Friss Zöldségek és Gyümölcsök Ünnepe játékosan kívánta közelebb vinni a gyerekekhez a zöldségek és gyümölcsök szeretetét, a program mesevilága, Vegapolis és két hőse, Frutti és Veggi segítségével. A Generali Gyerek Sziget négy hétvégén, június 1–23. között megrendezett eseményre kilátogatók olyan interaktív és játékos programokkal találkozhattak az Európai Friss Kalandok standjánál, amelyek a gyermekek érzékszerveit (látását, szaglását, tapintását, hallását) igyekeznek bevonni a zöldségek és gyümölcsök megismerésének folyamatába. „Az esemény keretében idén zöldségekből és

gyümölcsökből saslikot és salátát készíthettek, érzékbresztó workshopkal, színezőfoglalkozással, gyümölcspompon-készítéssel, virtuális valóság játékkal, fotófallal, valamint az idei év nagy újdonsá-

gaként egy külön Európai Friss Kalandok témájú, a program tematikájára szabott táncoreográfiába is bevonta a családok legkisebb tagjait Frutti és Veggivel. Június négy hétvégéje során több mint 10 000

gyermek vett részt programjainkon, és közel egy tonna friss zöldséget és gyümölcsöt kóstoltattunk meg” – mondta Mártonffy Béla, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara országos kertészeti és beszállítóipari osztályának elnöke. A szakember hozzátette: idén az esemény keretében Európai Friss Kalandok rajzpályázat is indult, a 6–10 és a 11–14 éves korosztály számára, amelyben a gyermekek szabadjára engedhették a fantáziájukat zöldségek és gyümölcsök kapcsán. Erre

több mint 100 pályázat érkezett. A programsorozathoz Görbic Anita és Vincze Ottó is csatlakozott, akik saját tapasztalataikat osztották meg az érdeklődőkkel a program nyitóeseményén. ■ NAK

Börtön járhat az élelmiszer-hamisításért

Az Agrárminisztérium kezdeményezésére az Országgyűlés elfogadta azt a törvénymódosítást, amely lehetővé teszi az élelmiszerbiztonságot veszélyeztető személyekkel szembeni büntetőjogi fellépést. Az élelmiszerek hamisítása és az azokkal kapcsolatos csalások, illegális tevékenységek nemcsak a hazai piaci viszonyokat zavarják meg, hanem kedvezőtlen helyzetbe hozzák a tisztességes vállalkozókat és a fogyasztók egészségét is veszélybe sodorják. A kormány elkötelezett abban, hogy a magyar emberek egészségének megóvása és a tisztességes vállalkozások érdekében hathatósan fellépjen az élelmiszer-bűnözéssel szemben. A büntető törvénykönyv (Btk.) új rendelkezése értelmében ezután felelősségre vonhatók azok a személyek, akik eddig egyes vállalkozások mögé bújva folytattak illegális vagy egészségkárosító tevékenységet. A személyes felelősségre vonás tehát lehetővé teszi, hogy aki a bűncselekményt elköveti, ne tudjon egy újabb cég létrehozása után ismét a piacon működni. A módosítás szerint továbbá, akit tetten érnek élelmiszerekkel való visszaéléssel, annak a büntetése arányos lesz az elkövetett tettel. ■ NAK

Lendületet kaphatnak az agrárstartupok

A nemzetközi piacra lépés előtt álló hazai agrárstartupok mutakoztak be befektetői alapok és agrárvállalatok szakembereinek a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) és a Design Terminal rendezvényén. A NAK és a Design Terminal együttműködése az ígéretes startupok és a befektetők összekapcsolásával folytatódott a sikeres márciusi innovációs ötletversenyt követően. A mostani rendezvény az első lépése egy hosszútávú agrárinnovációs programnak, amelynek célja, hogy a NAK összefogja és lendületbe hozza az induló innovatív agrárvállalkozásokat, ezzel a hazai agrárszakemberek utánpótlásának biztosításához is hozzájárulva. Éder Tamás, a Bonafarm PR és vállalati kapcsolatok

igazgatója, a NAK alelnöke a rendezvényen elmondta: az agrárium, illetve az élelmiszer-gazdálkodás egy új technológiai robbanás előtt áll, amelyben kiemelt szerep jut a startupoknak. A most bemutatkozó hat magyar vállalkozásból három jelenleg Hollandiában fejleszt és holland termelőkkel dolgozva értékeli terméke működését. Kulcsfontosságú a hazai agrárium szempontjából, hogy ezek a nagy növekedés előtt álló innovatív vállalkozások Magyarországon találjanak befektetőket és olyan nagy termelői partnereket, akikkel terméküket tesztelhetik, az alkalmazhatóságot értékelhetik és a tapasztalatok alapján dolgozhatnak a fejlesztéseken. ■ NAK

Szakmai konferenciák sora a Farmer Expón

Sorrendben 28. alkalommal rendezik meg Kelet-Magyarország leghatékonyabb mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállítását, a debreceni Farmer Expót 2019. augusztus 15–18. között. A mezőgazdaság minden ágát lefedő rendezvény a közönségprogramok mellett aktuális témákat érintő szakmai konferenciákat is szervez.

A mezőgazdaságban érdekelt szakemberek egyedülálló betekintést nyújtanak a hazai és más országok gyakorlatába, tapasztalataiba. A sertésenyésztési konferencia keretében a résztvevők jobban beleláthatnak például a precíziós takarmányozás jelenébe és jövőjébe, a PRRS szűrés gyakorlati alkalmazásába, megismerhetik a malactakarmányozásban rejlő alternatívákat és sok egyéb hasznos témában kapnak tanácsot a szakemberektől. A szarvasmarhatenyésztési konferencia előadói hasznos témákkal készülnek, úgy mint az aminosavak szerepe a takarmányozásban, a hőstressz hatása és a védekezés lehetősége a húsmarhatartásban, egészség megőrzése a szarvasmarhatelepeken, reprodukciós zavarok csökkentése. A baromfitermelési kon-

ferencián az érdeklődők szintén érdekes előadásokat hallhatnak e témákban: a digitalizáció hatása a jövő baromfitermelésére, az antibiotikum-felhasználás csökkentésére irányuló törekvések, a hűtőpánelek tisztítása és fertőtlenítése a baromfitelepen.

A HORTICO kertészeti konferencia a klímaváltozással kapcsolatos kérdésekkel foglalkozik majd, míg a növénytermesztési konferencia központi témája a jövedelmező és fenntartható kukoricatermesztés lesz. Az ukrán–magyar–román üzletember-találkozó a Kárpát-medencei

agrárszakembereknek teremt lehetőséget egy gazdasági párbeszédre. Juh-kecske témában fajtabemutatóval és szakmai továbbképzésekkel találkozhatnak az érdeklődők.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Hajdú-Bihar megyei szervezete a sportszarnokban kialakított 130 négyzetméteres közösségi standján termelői piaccal, szakmai konzultációkkal, kamarai szolgáltatásokhoz kapcsolódó nyereményjátékkal és egyéb színes programokkal várja tagjait, partnereit.

■ NAK

Östermelőket is érintő ellenőrzéseket tartanak

Az ellenőrző hatóságok nyáron kiemelt ellenőrzéseket tartanak, ezért érdemes minden érintettnek mielőbb aktualizálni östermelői adatait, érvényesíteni östermelői igazolványát és fontos vezetni az értékesítési betétlapot is.

Az adóellenőrök elsősorban a számla- és nyugtaadást, valamint az online pénztárgépek üzemeltetését vizsgálják, továbbá a pénztárgépekben rögzített adatok alapján folyamatosan nyomon követik a betétlap alakulását. A kiemelt ellenőrzési témakörökről, az ellenőrzések helyszínéről és időpontjairól a NAV honlapján, az Adótraffipax alatt található további információkat. A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal is beje-

lentette a nyári, kiemelt ellenőrzési időszak kezdetét. A Nébih a kormányhivatal szakembereivel az élelmiszer-higiéniai és nyomonkövethetőségi szabályokon túl az östermelői értékesítés szabályainak betartását is ellenőrzi.

Az östermelői értékesítés ellenőrzése során a hatóságok az érvényes östermelői igazolványt, valamint az értékesítési betétlapot is elkérhetik, hogy betekintsenek tartalmukba. A betétlap ugyanis nemcsak az igazolvány érvényesítéséhez szükséges, hanem az östermelői bevételek vezetésére szolgáló alapnyilvántartásnak is minősül. Az östermelő az alapnyilvántartás vezetésére vonatkozó kötelezettségét a betétlap vezetésével telje-

sítheti, ha nem kötelezett magasabb szintű alapnyilvántartás vezetésére. Az alapnyilvántartás nem vagy késedelmes, hiányos, hibás, valótlan adattartalommal történő vezetését az adóhatóság kettőszézer forintig terjedő mulasztási bírsággal sújthatja.

Az östermelői értékesítés, a betétlap vezetésének további szabályait a mezőgazdasági östermelői igazolványról szóló 436/2015. (XII. 28.) kormányrendelet tartalmazza. A legfontosabb szabályokat a NAK „Mezőgazdasági östermelőknek az értékesítés szabályairól” című tájékoztató füzetében foglalja össze, ami a NAK portálról letölthető vagy az östermelői terméket jelölő polbelógóval együtt ingye-

nesen elérhető a falugazdász irodákban. A szabályok be nem tartása miatt az ellenőrző hatóságok a jogsértés súlyától függően két hónaptól két évig terjedően el is tilthatják az östermelői igazolványon szereplőket az östermelői tevékenység végzésétől.

Amennyiben az östermelői tevékenységét a továbbiakban nem kívánja folytatni, úgy köteles az igazolványát tizenöt napon belül bevonatni. Az östermelői igazolvánnyal kapcsolatos ügyek az érvényes lakcímkártyán szereplő állandó lakóhely vagy tartózkodási hely szerinti megyében található kamara bármelyik ügyfélszolgálati irodájában intézhető. Az ügyintézés díjmentes.

■ SNELCER BETTI/NAK

Szigorú kontrollt vár el a szakma a Mercosur-megállapodás kapcsán

Két évtizedes tárgyalási folyamatot követően az Európai Unió és a Mercosur-országok átfogó kereskedelmi megállapodásról döntöttek, amely a világ legnagyobb szabadkereskedelmi területét hozza létre. Az agrárium szereplői szerint a tisztességes piaci verseny fenntartása érdekében az európai hatóságoknak kiemelt figyelmet kell fordítaniuk arra, hogy a Mercosur országokból érkező termékek mindenben megfeleljenek a szigorú európai feltételeknek.

Megállapodás született az Európai Unió (EU) és a dél-amerikai közös piac, a Mercosur országai (Argentína, Brazília, Paraguay, Uruguay) között tervezett szabadkereskedelmi szerződésről, amelyről már csaknem húsz éve folytak a tárgyalások. Az EU elsősorban az ipari termékek – például a gépjárművek és a számítástechnikai cikkek – piacán szeretne nagyobb hozzáfértést kapni, a dél-amerikaiak pedig a mezőgazdasági áruk, köztük a hús, a szója, a kávé és a feldolgozott termékek exportját kívánják növelni. A felek közötti árukereskedelem jelenleg több mint 88 milliárd euró, a szolgáltatásoké pedig 34 milliárd euró. Az EU és a Mercosur vezetői azt remélik, hogy a megállapodás növelni fogja ezeket a számokat, és megerősíti a gazdasági és munkahelyi növekedést a két térségben élő több mint 770 millió ember számára. Az Európai Bizottság által megtárgyalt megállapodást még a 28 tagállamnak és az Európai Parlamentnek is meg kell erősítenie.

Egyenlő feltételek kellene

A hosszúra nyúlt tárgyalási sorozat azzal is magyarázható, hogy a

feleknek részletesen kellett mérlegelni az egymásnak nyújtott kedvezmények gazdasági hatásait, valamint a vállalásokat egyensúlyba kellett hozniuk. Természetes, hogy a két országocsoport nem ugyanazokat a termékeket tartotta fontosnak a tárgyalások során. Az EU-nak valószínűleg többet kellett feladnia a mezőgazdaság esetében, míg a Mercosur tagországai az ipari termékek esetében tettek engedelményeket. A megállapodás szerint mindkét fél jelentős kedvezményeket tett a következő 6–7 éves periódusra, amely gyártói és termelői körököt bizonytalanít el. Dél-Amerikából az ipari termékek gyártói, míg az EU-ban elsősorban az agrárium szereplői, így a húsmarhatenyésztők és a baromfitenyésztők fejezték ki aggodalmukat. Az európai tenyésztők attól tartanak, hogy a megállapodás következtében nem fair verseny alakul ki, mert egészen más körülmények között lehet gazdálkodni Dél-Amerikában, hiszen a helyi szabályok és a környezetvédelmi, természetvédelmi, élelmiszer-biztonsági, állategészségügyi és állatjóléti feltételek lényegesen enyhébbek, mint az európai tenyésztőkre és termelőkre vonat-

Növelni kell a marhahús presztízsét

„A kedvezményes 7,5%-os vámmal érintett húskvóták bevezetése 6 év alatt fokozatosan történik meg és rájuk szigorú minőségi és állategészségügyi feltételek vonatkoznak majd (pl. csak hormonmentes első osztályú húsokat lehet beszállítani)” – hívta fel a

figyelmet Wagenhoffer Zsombor, a Magyar Állattenyésztők Szövetségének ügyvezető igazgatója. A kedvezményes vámmal beérkező marhahúsok 55 százaléka lehet friss és 45 százaléka mélyhűtött, amelyek maximális mennyiségét (ami jelenleg 270 ezer tonna) a megállapodás 99 ezer tonnával emeli meg (6 év alatt). Ez a többlet az uniós marhahús fogyasztás 1,2 százaléka.

Sajnálatos tendencia, hogy Európában évek óta csökken a marhahús fogyasztás. A többlet- import akkor nem fogja a magyar és a többi európai marhatartó helyzetét veszélyeztetni, ha a kontinensen előállított marhahús presztízsét növelni tudjuk, továbbá valamennyi importhússal szemben az unióhoz hasonló, szigorú szakmai követelményeket támasztunk. Nem szeretnénk, ha az európai és a hazai legelőkről eltűnnének az állatok, amely így a vidéki gazdák munkahelyeinek megszűnéséhez vezetne – tette hozzá a szakember.

Védelmet kap az európai sajttipar, válságállóbbá válhat Európa

Harcz Zoltán, a Tej Szakmaközi Szervezet és Termék Tanács ügyvezető igazgatója szerint még élesen eltérőek az álláspontok az európai tejágazati szereplők között a megállapodásról. A nagy európai tejfeldolgozók ugyanak-

kor üdvözik a kereskedelmi megállapodást, mivel az alapvetően új piacok kiaknázását teszi lehetővé. A 30 ezer tonnás sajt kedvezményes kvótamennyiség például körülbelül tízszerese a ma exportált mennyiségeknek. Az EU tej- és tejtermékeinek mai globális kereskedelmét rendkívüli folyamatok, kereskedelmi háborúk, gazdaságpolitikai játszmák befolyásolják, ezért biztonságérzetet ad, hogy a változó világban egy újabb kapu nyílt meg a magas minőségű EU-s tejtermékek előtt, rugalmasabbá és világállóbbá válhat Európa. A feldolgozók a 9–10 év helyett rövidebb importvámcsökkentési átmeneti időszakokat, illetve a sajtok (30 ezer tonna), a sovány tejpor (10 ezer tonna) és a csecsemőtápszert (5 ezer tonna) esetében magasabb kedvezményes mennyiséget is el tudtak volna képzelni. A szervezet vezetője szerint pozitívként kell felhozni, hogy az elfogadott jogi biztosítékok több száz kiváló minőségű európai élelmiszer védelmére szolgálnak, megakadályozva például, hogy Fromage de Herve vagy Comte név alatt a Mercosur

Nyomasztó többlet a baromfi-ágazatban?

„Az elmúlt 20 évben az EU baromfihús-termékpályán végrehajtott erőfeszítéseknek (állatjóléti, élelmiszerbiztonsági, környezetvédelmi) köszönhetően a baromfi-szektor minimális környezetterhelés mellett is képes kimagasló termékminőséget produkálni, azonban érzékenyen érinti az ágazatot a megállapodás szerinti – a jelenlegi mennyiségekhez képest lényegesen nagyobb – 180 ezer tonna baromfihús vámmentes kvóta” – jelentette ki Csorbai Attila, a Baromfi Termék Tanács elnöke. Európa már eddig is közel 900 ezer tonna baromfihúst importál minden évben harmadik országokból. E további importmennyiséggel a német vagy a francia csirkehústermelésnek megfelelő mennyiség érkezik majd Európába. Amellett, hogy több hús érkezik az EU-ba, a szerződés életbe léptetésének komoly vagy Comte név alatt a Mercosur

országekban sajtutánzatok kerüljenek forgalomba. delmi és egyéb hatásai is lehetnek, hiszen főként a vidéki területeken szektorbeli uniós munkahe-lyek kerülhetnek veszélybe. Érde- mes nagyobb figyelmet fordítani az exportpiacok feltérképezésére, például az ázsiai országok felé irá- nyuló értékesítés lehetőségére.

Támogatási csomag az agrárium számára

A tárgyalási folyamat során a kölcsönös kedvezmények mellett kiemelt figyelmet szenteltek a tár- gyaló felek a saját területek – különösen a megállapodás szem- pontjából érzékeny ágazatok – védelmére, így a megállapodás- tervezet tartalmaz egy védelmi záradékot is, amely akkor alkal- mazható, ha az EU agráriumát jelentősen befolyásolja a megnö- vedett import. Ez az első alka- lom, hogy egy ilyen intézkedést belefoglaltak szabadkereskedelmi megállapodásba. Tekintettel a megállapodás potenciális hatásá- ra az agrár-élelmiszeripari ágazat- ra, az Európai Bizottság 1 milliárd eurós támogatási csomagot állí-

tott össze a mezőgazdasági ter- melők és az élelmiszeripari vállal- kozások számára annak érdeké- ben, hogy enyhítse az EU-Mercosur megállapodás által okozott potenciális piaci zavarokat. Az alap hasonló lesz a 2014-ben lét- rehozott alaphoz, amellyel az oroszországi embargó uniós ter- mékekre gyakorolt hatását kíván- ták enyhíteni.

A szakértők véleménye szerint a magyar gazdaság elég erős ahhoz, hogy biztosítható legyen a fejlő- désnek az az üteme, amelyet az elmúlt években megfigyelhettünk. Az agrárium területén sem az elért szint megvédése a cél, hanem a folyamatos fejlesztés, beruházás és ezáltal a növekedés. Ennek érdeké- ben az uniós csomag mellett a kamara szükségesnek tartja – füg- getlenül a 2020 utáni Közös Agrár- politikáról szóló tárgyalások ered- ményétől –, hogy a mezőgazdaság, az élelmiszeripar és a vidék fejlesz- tésére a többi operatív program- ban rendelkezésre álló összeg mel- lett 2000 milliárd forint támogatási forrást lehessen elkülöníteni a következő vidékfejlesztési prog- ramból.

Gyakoribb a szélsőséges időjárás és a nagyméretű jégeső

Napjainkban egyre többször hallunk Európa számos országában tapasztalható szélsőséges időjárási viszonyokról.

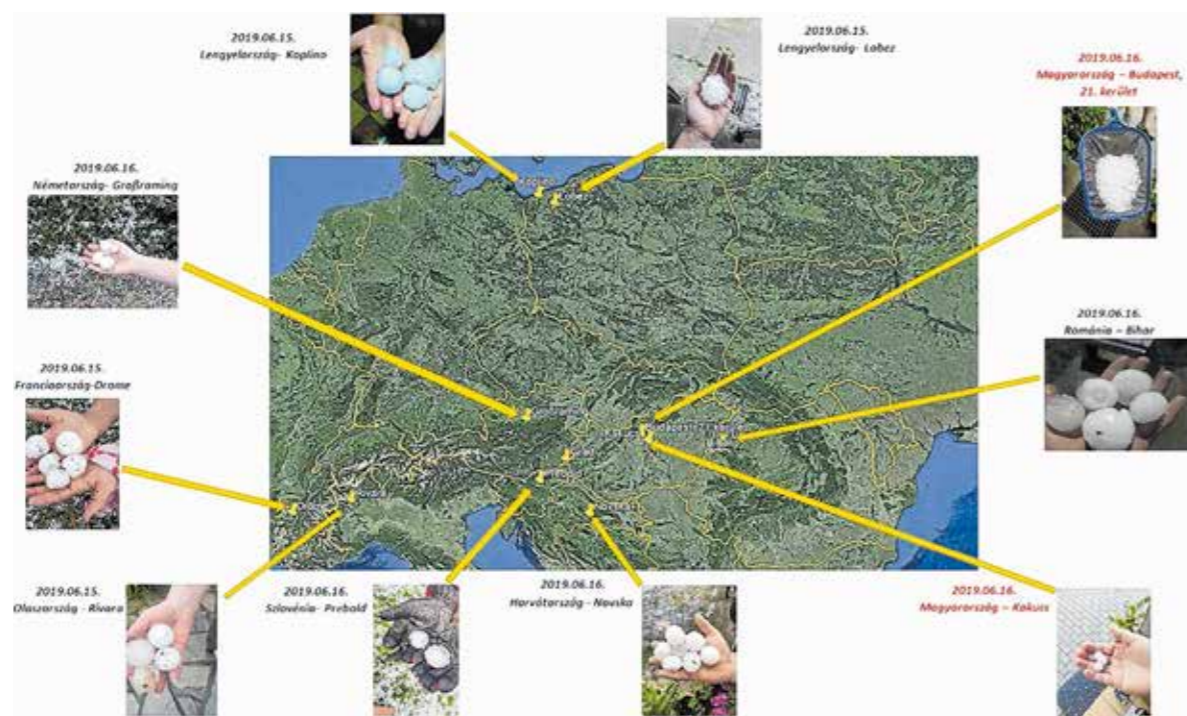
Az elmúlt hónapokban gyakoribbá váltak a villámvizek, (rövid idő alatt lezúduló nagymennyiségű csapadék), a zivatarokkal érkező viharos erejű szélhőkésések és a nagyméretű jégdarabok kialakulása, amelyek hatalmas pusztításokat okoztak (1. ábra).

Sok helyen az autók szélvédőit átlyukasztották a jégdarabok, a viharos erejű szél háztetőket rongált meg. A kedvezőtlen időjárási viszonyok nemcsak a nyugat-európai országokban, hanem hazánkban is tapasztalhatók, amelyeknek a kialakulása és gyakorisága több okra vezethető vissza:

– A mediterrán térségből érkezett meleg, nedves légtömegeknek (a hozzá társuló, kellő mennyiségű energiának) köszönhetően alakulhattak ki heves viharok, jégesővel és villámlással kísért zivatarok.

– Európában egyes területeken 70% fölé emelkedett a páratartalom, amelyben mintha a trópusokon érezhettük volna magunkat.

– Júniusban a Nyugat-Európából érkező frontok kevésbé mérsékelték a nagy meleget, inkább fűledt, nedvesebb levegőt hoztak az ország területe fölé, amelyek elősegítették a zivatarok létrejöttét. A helyenként kialakult zivatarok csak átmenetileg csökkentették a hőséget, és rendkívül nagy fűledtséget hagytak maguk után.

Több melegrekord is született júniusban Európában. Magyarországon a mérések kezdete óta (1901) 2019 júniusa bizonyult a legmelegebbnek 22,6 fok átlaghőmérséklettel! Június 15-én Budakalászon 35,8 fokot mértek! A Nyu-

gat-Európába érkezett, afrikai eredetű légtömeg hatására Franciaországban 45,9 fokkal megdőlt az abszolút melegrekord június 28-án! Július 1-jén, hétfőn érkezett hidegfront mérsékelt a forróságot, viszont több helyen okozott heves

zivatarokat Németországban, Lengyelországban, Csehországban, Ausztriában és Szlovákiában is. A viharokat felhőszakadás, néhol teniszlabda nagyságú jégdarabok és viharos erejű szél kísérte (2. ábra).

■ NAK

Támogatási előleg a Start kezességvállalásával

Az agrárvállalkozások, östermelők a Vidékfejlesztési Program keretében elnyert vissza nem térítendő beruházási támogatásuk 50%-os előlegéhez a Start Garancia Zrt. kezességvállalásával is hozzájuthatnak. A Start Zrt. kezességvállalásának feltételeiről Zoltán Csabát, a társaság vezérigazgatóját kérdeztük.

– Milyen kondíciókkal igényelhető a Start kezességvállalása?

– A Start Zrt. a bankokkal szemben nem igényel tárgyi vagy pénzügyi fedezetet ügyfeleitől kezességvállalása feltételeként. A kezességvállalás díja az ügyfél minősítésétől függően évi 1 és 3% között alakul. Társaságunk

minimum 10 és maximum 300 millió forint értékben tud kezességet vállalni. Ügyfeleink az igényléstől számított 30 napon belül hozzájuthatnak kezességünkhöz.

– Az agrárvállalkozások, östermelők hogyan igényelhetik a Start kezességvállalását?

„122 millió forint támogatást nyertünk el üzemcsarnok építésére, valamint fűszernövények hőkezelésére és csíraszegényítésére alkalmas technológia beszerzésére. A támogatási előleg lehívásához 61 millió forint értékű kezességet kértünk és kaptunk a Start Zrt.-től. Több lehetőség közül választottuk a Startot, mivel az általa kínált kondíciók voltak számunkra a legkedvezőbbek, különösen az, hogy a Start Zrt. nem igényelt fedezetet tőlünk” – mondta érdeklődésünkre Pásztor Gyula, a Naturalpár Kft. cégvezetője.

A Naturalpár Kft. korszerű fűszernövény hőkezelő és csíraszegényítő üzeme uniós támogatással és a Start Zrt. kezességvállalásával valósult meg

– A pályázati kezességvállalás igénylése rendkívül egyszerű. Mindössze a Start Zrt. <http://www.startgarancia.hu/garanciatemeink/palyazati-garancia/> honlapjáról letölthető adatlapot kell kitölteni, aláírni és a Starthoz beküldeni, amelyhez a legutolsó lezárt pénzügyi évt beszámolóját alátámasztó, valamint a legfrissebb főkönyvi kivonatokat kell mellékelni az igénylőnek.

– Eddig mennyi kezességet vállaltak?

– 2018 óta vállalunk kezességet a Vidékfejlesztési Program pályázataiban elnyert támogatások előlegének lehívásához. Eddig 70 ügyfelünk megbízásából 3,4 milliárd forint értékben vállaltunk kezességet, azaz ekkora volumenű előleghez jutottak hozzá ügyfeleink kezességvállalásunk segítségével. 2019 végére el fogjuk érni az 5 milliárd forintot. (X)

Biztosítani kell az agrárium versenyképességét

Heves vitákra számíthatunk a közös agrárpolitika céljainak, valamint az azok végrehajtásához rendelkezésre álló forrás meghatározásánál – mondta Kis Miklós, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara alelnöke, az Agrárminisztérium vidékfejlesztési felelős államtitkára. Mint mondta, a következő ötéves uniós ciklusban nem engedhető meg, hogy a gazdálkodók felé kevesebb forrásért cserébe több elvárás támasszanak. A XXX. Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktábor keretében tartott kamarai kerekasztal-beszélgetés résztvevői egyetértettek abban, hogy a jövőben olyan erősebb, szakmai alapon nyugvó kommunikációra van szükség, amivel ismertetni tudjuk azt a fontos munkát, amit a gazdálkodók végeznek a teljes társadalomért. Éder Tamás, a Felelős Élelmiszer-

gyártók Szövetségének elnöke szerint a nyugat-európai társadalomban végbemenő változások már jelenleg is érdemben befolyásolják az agrárpolitika kereteit. A városi társadalom eltávolodott a mezőgazdaságtól, az élelmiszereket olyan természetesnek tekintik, mint a levegőt, és nincsenek tisztában annak a több százezer csa-

ládnak a munkájával, aminek köszönhetően ezek a termékek az asztalra kerülnek. Ugyanakkor egyre több, új típusú elvárás támasztanak a termelőkkel és előállítókkal szemben, például a fenntarthatóság, az állatjólét vagy a nyomon követhetőség terén. Ezzel együtt a célokról és az esz-

kettéválnak: lesz egy felszínes, szélsőséges kívánalmakat támasztó, érzelmi alapú és egy szakmai alapú vita, amelyek együtt fogják meghatározni a jövőbeni irányokat. Egyetértés bontakozott ki a beszélgetést résztvevői között abban is, hogy az új agrárpolitikával kapcsolatos egyik elvárás az érdemi egyszerűsítés.

■ NAK

HIRDETÉS

HERBACIÓ
az élelmiszeripar magyarázója
 Kozmetikumok, gyógyreceptek, különlegességek: növényekből...
 A magazin mellett most kapható a "Tartósítás régi módszerekkel" című könyv is az újságárúroknál!
www.herbacio.hu
 06 30 437 8900

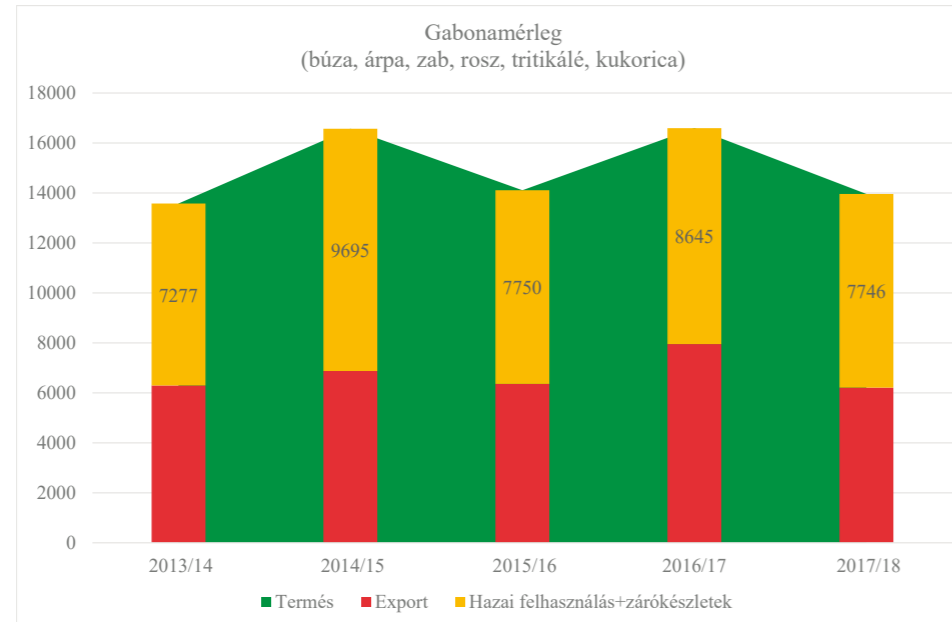
Milliárdokat dobunk ki az ablakon a szakszerűtlen tárolás miatt

Az elmúlt években Magyarországon kisebb ingadozások mellett igazán jó gabona- és olajosmagtermésről számolhatunk be, egy stagnáló belső felhasználás mellett. A megnövekedett átmenő készletek miatt évek óta teltettek a raktárak.

A hazai gabonafelhasználás nem haladja meg a 6,5 millió tonnát éves szinten.

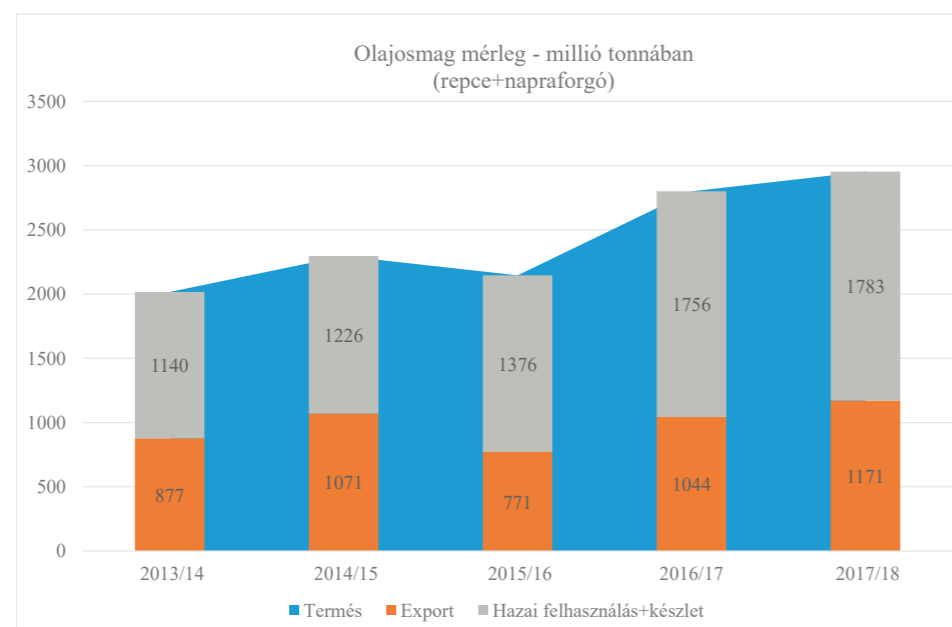
A jelentős ráfordítással megtermelt gabona és olajosmag minőségének megóvása és a tárolási veszteségek minimalizálása minden áruval rendelkező tulajdonos számára egy követendő cél kell hogy legyen. Mindezt csak megfelelő műszaki színvonalú tárolókban, szakszerű tárolástechnológia alkalmazása és megfelelő szakértelem mellett lehet megvalósítani.

A túlszűfolt raktárak sajnos sok esetben túllépi a vonatkozó szabványban megengedett 2-3 méteres raktározási magasságot. Ezen magasság felett tárolt termények esetében komoly problémák jelentkezhetnek. Minél magasabban tárolják a terményt, annál nehezebben adja le egységnyi felületen a hőt és páráját, így könnyebben alakul ki helyi nedvesedés, ami melegágya a gomba- és kártevőfertőzésnek. A helyhiány miatt az árumozgatások lehetősége is korlátozott. A problémát fokozza, hogy egyre inkább elmarad a termények betároláskori tisztítása. A 2018/19-es szezonban a tisztítás hiánya okozta károkkal sok raktárban szembe kellett nézni. Sajnos az idén ez nemcsak a gabonafélék esetén volt jellemző, hanem a kukoricánál is, mivel időjárási viszonyok miatt nem kellett szárítani az árut, így ennek

következtében a tisztításra az átlagosnál is kevesebb figyelmet fordítottak.

Ideális esetben valamennyi betakarított termény a tisztítóra kellene hogy kerüljön a tárolás előtt. Amióta elterjedtek a mai kor modern kombájnjai, a tisztítás egy folyamatos téma. A termelők arra hivatkoznak, hogy ilyen modern gépek mellett nincs szükség utótisztításra. A tapasztalatok ellenben azt igazolják, hogy a jó esetben elérhető 2% körüli

hoz vezethet. Ha az áru állaga romlásnak indul, azonnali beavatkozásra van szükség, mivel ez a folyamat nem visszafordítható. Ilyen esetekben a mozgatás-szellőztetés mellett akár az áru tisztítása és szárítása is szükségessé válhat, ami komoly költséggel jár. Ahhoz, hogy a minőségi romlást, a fertőzéseket megelőzzük, az áru szakszerű kezelése mellett szükség van a folyamatos monitorizálásra is.

A tisztítatlan, kezeletlen áru melegágya a bogárfertőzőtérségnek, ami további problémákat vet fel. A gázosítás – különösen a többszöri gázosítás – minőségromláshoz vezethet, illetve a limit feletti gázkoncentráció károsíthatja az áru elszállítását, ami további pluszköltséget jelent.

Mind a hazai felhasználók, mind az exportőrök az átvétel során végzett ellenőrzésekkor megtagadhatják azon tétel átvételét, amelyeknek minőségi állandói, állaguk, szaguk és tisztasági követelményei nem megfelelőek. Az egyre szigorodó EU-s előírások erre nemcsak jogalapot adnak, de kötelezettséget is rónak a vevőkre. A visszautasítás költségei, a magas fuvardíjak miatt, tetemesek lehetnek. A minőségi romlás értékvesztéssel, de akár a felhasználható mennyiségek csökkenésével járhat, mivel bizonyos tétel akár megsemmisítésre is kerülhetnek.

Az anyagi károk minimalizálásán túl mindannyiunk felelőssége egészséges élelmiszerek biztosítása a termelődtől az asztalig. (Folytatás a következő számban, ahol részletesen beszámolunk a leggyakrabban előforduló problémákról.)

PETŐHÁZI TAMÁS/GOSZ

Folyamatosan megújuló programok a tagjainknak

A NAK Élelmiszeripari Igazgatóság korábbi szakmai rendezvényeinek tapasztalatai azt mutatták, hogy az élelmiszeripari vállalkozások körében kiemelt igény mutatkozik olyan gyakorlati, piacképes tudás megszerzésére, amely azonnal átültethető a mindennapi tevékenységükbe, valamint termékeik minőségének növekedésére és termékfejlesztési képességük javulására eredményezi.

Tanuljunk együtt!

Az Élelmiszeripari Igazgatóság 12 gyakorlatorientált termékfejlesztési programot rendezett meg a tavaszi félévben, amelyeken összesen 169 tagunk vehetett részt. Az elérhető termékköröket (elsősorban tejfeldolgozás, húskészítmény-előállítás, zöldség-gyümölcs feldolgozás, pálinkakészítés területén) folyamatosan szélesítjük, amit a tagok igényei alapján határozzunk meg. Ennek megfelelően a jövőben olyan termékek előállításával is tervezzük kibővíteni a már meglévő programokat, mint a töltelékáru, vörösáru (párizsi), sörfélék és kenyérfélék (rozskenyér).

Külföldi szakmai napok

A versenyképesség megtartásában és fokozásában elengedhetetlen a termékválaszték bővítése, folyamatos megújítása. Annak érdekében, hogy a nemzetközi termékek gyártásának jellegzetességeit is megismerjék tagjaink és ezáltal hazai viszonylatban egyedi termékek előállításával versenyelőnyt szerezhessenek, az Élelmiszeripari Igazgatóság nemzetközi szakmai napokat szervez. A korábbi években sikeresen lezajlott rendezvények folytatásaként 2019-ben a tejipar számára Franciaországban tervezzük sajtókészítési

si programot, valamint egy újabb spanyolországi utat hirdetnénk meg a húsipar számára.

Kiállítások és üzemeletogatások

Magyarországon is egyre nagyobb figyelemmel kísérik a cégek a nemzetközi trendeket és a részipiaci termékek exportlehetőségeit. Emiatt olyan nemzetközi kiállításokra szervezzük látogatási lehetőségeket, ahol a jelentkezők megismerhetik az adott piac újdonságait, új kapcsolatokat építhetnek ki. A vásárlátogatás mellett tagjaink számára olyan szakmai tanulmányutakat is szervezzük a jövőben, amely során az érdeklődők számos feldolgozó üzem működésébe kaphatnak betekintést és ezáltal különféle feldolgozási technológiákat ismerhetnek meg. **A megrendezésre kerülő programok részletei a www.nak.hu portálon lesznek elérhetők.**

NAK

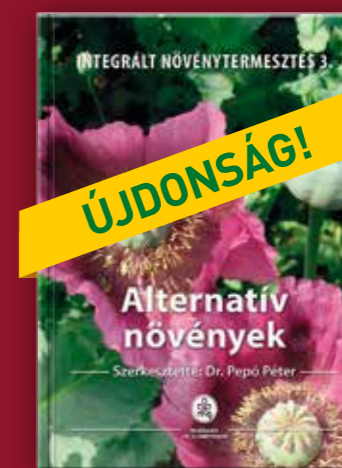
Integrált növénytermesztés 1.

Általános növénytermesztési ismeretek
Szerkesztette: Dr. Pepó Péter
Bolti ár: 6900 Ft

Integrált növénytermesztés 2.

Alapnövények
Szerkesztette: Dr. Pepó Péter
Bolti ár: 7200 Ft

Integrált növénytermesztés 3.

Alternatív növények
Szerkesztette: Dr. Pepó Péter
Bolti ár: 5900 Ft

Az agrárkamari tagok **2019. augusztus 31-ig** a www.mezogazdakiado.hu oldalon NAK nyilvántartási számmal történő regisztráció után a Mezőgazda Kiadó által kiadott könyvek árából

30%

kedvezményben részesülnek.

Fontos, hogy a regisztrációt minden esetben a Kiadó egy válaszevélben megerősíti és csak ezután tudják vásárláskor érvényesíteni a kedvezményt!

MEZŐGAZDA LAP- ÉS KÖNYVKIADÓ

A kiadványok megrendelhetők a kereskedelem elérhetőségén:
1097 Budapest, Gubacsi út 30. Telefon: +36-1 460-2729
email: kereskedelem@mezogazdakiado.hu

www.mezogazdakiado.hu

Három a magyar igazság – a változás nyolc lépcsőfoka (Első rész)

A növényvédő szerrel szennyezett, kiürült göngyölegek jelenlegi helyzete és jövője fontos kérdés minden gazdálkodó számára. Mit is jelentenek ezek a címben szereplő számok és hogyan függenek össze?

A hármas szám a növényvédelmi tevékenységről szóló rendeletben is előírt háromszori öblítésre vonatkozik. Ez a háromszori öblítés biztosítja azt, hogy a kiürült műanyag flakonok, kannák alkalmasak legyenek a műanyagok anyagában való újrahasznosítására.

A nyolcas szám pedig John P. Kotter amerikai professzor elméletére utal, amelynek témája a változás nyolc szakaszból álló folyamata. Ezt az elméletet alkalmaztuk a „Három a magyar igazság” kampányunk népszerűsítéséhez, a tisztább göngyölegek kultúrájának széles körű elterjesztéséhez.

Az elmélet mind a nyolc lépcsőfoka univerzális, így aki valamiféle tartós változást szeretne elérni (az üzleti és magánéletben egyaránt), meríthet segítséget ezen tanulmányból. Szeretnénk megosztani önökkel, hogyan segít bennünket ez az elmélet a végső célunk elérésében, a műanyagok anyagában való hasznosításában.

Melyek ezek a lépések az elmélet szerint, amely eredményes változást hozhat:

1. Egészséges veszélyérzet felkeltése
2. Az irányító csapat létrehozása
3. A jövőkép és a stratégia kialakítása
4. A változás jövőképeinek kommunikálása
5. Az alkalmazottak felhatalmazása az átfogó cselekvésre
6. Eredmények elérése rövid távon
7. Az elért eredmények megszilárdítása és további változások kezdeményezése
8. Az új megoldások meggyökeresítése a vállalati kultúrában

Egészséges veszélyérzet felkeltése (1.)

Ez a kiinduló pontja a mi programunknak is. Felhívtuk a gazdálkodók figyelmét – és minden érintett résztvevő figyelmét – arra a problémára, hogy a gyűjtőhelyekre visszaérkező göngyölegek esetenként szermaradványt tartalmaznak. Ez több szempontból is veszélyt jelent. Amellett, hogy feleslegesen elpazaroljuk a növényvédő szert (amit a háromszori kiöblítés gyakorlata esetén teljes mértékben a permetlébe és így a célterületre juttathattunk volna), a szermaradvány később kicsöpögve, kifolyva kárt tehet mind a környezetben, mind a munkavállaló egészségében.

Nem elhanyagolható a műanyag hulladékok jövőjének kérdése. A műanyag hulladékok lassan betérítik az egész Földet, lassú lebomlásuk miatt évtizedes (akár évszázados) szennyeződések okoznak. A kiutat az unió a műanyag csomagolási hulladékok kötelező és nagyarányú anyagában újrahasznosításában látja. Erre a feldolgozásra csak a megfelelően tisztított kannák alkalmasak. A műanyag hulladékok hulladékégető műben történő hasznosítása nem a megfelelő hosszú távú megoldás, törekednünk kell az anyagában történő újrahasznosításra, amellyel költségmegtakarítást érhetünk el, hiszen az égetés költségei jóval magasabbak, mint a hasznosítás költségei. Emellett a keletkezett végtermék (újrahasznosított műanyag) értékesebb lehet, mint az égetéssel realizálható hőenergia értéke. Nagy lehetőségek rejlenek a műanyagok újrahasznosításában, amiket a jelenlegi helyzetben nincs lehetőségünk kiaknázni. Törekednünk kell arra, hogy a göngyölegek minél magasabb százalékos arányban, lehetőleg maradéktalanul visszakerüljenek a gyűjtőhelyekre és ne terheljék környezetünket. A gyűjtési tevékenység megszokott módon történő folytatása a jövő kihívásainak nem felel meg, a kitűzött

célokat változás nélkül nem tudjuk teljesíteni.

Az irányító csapat létrehozása (2.)

Miután többekben is megfogalmazódott a változás szükségessége, egy támogató csapat összeállításán kezdünk dolgozni. A CSEBER tulajdonosai (növényvédő szereket gyártó cégek) után sikerült elnyernünk a NAK támogatását is, amit az év elején aláírt együttműködési megállapodásunkkal pecsételtünk meg. Ezzel párhuzamosan gyűjtőhelyeinket és partnereinket is megkerestük és a támogatásukat kértük a „Három a magyar igazság” kampányunk népszerűsítéséhez. A Növényvédelmi Szövetség maradéktalan támogatására is számíthatunk. A hatékony irányító csapat építésének kulcsa a megfelelő emberek megtalálása, a bizalom megteremtése és a közös cél kimunkálása.

Várjuk azon személyek jelentkezését, akik felelősséget éreznek a környezetünk iránt és szívesen részt vennének irányító csapatunk munkájában. Jelentkezésüket a zoldklub.nak@cseber.hu e-mail címre várjuk.

(Folytatása következik.)

■ FENYVESI RITA/CSEBER

Forrás: John P. Kotter: A változások irányítása (1996)

Kaposvári Egyetem Pannon Lovasakadémia
szeptember 13-14-15.

2019.

Tenyészállat-bemutató
Gép-seregszemle
Gasztronómia
Szakmai- és közönségprogramok

Monty Roberts a Suttogó a KÁN-on!

kan.ke.hu/MontyRoberts

Somogyi Hírlap

Agroinform.hu

Magyarok Kenyere: az együvé tartozás példaképe

Idén minden eddiginél szélesebb körben, a Kárpát-medence teljes magyar gazdaságát bevonva szervezi meg a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) és a Magosz a Magyarok Kenyere – 15 millió búzaszem programot. A program támogatottsága évről évre növekszik, az adományozók száma pedig tavaly minden eddigi rekordot megdöntött: a 19 magyarországi megyéből és a 12 határon túli régióból 5019 személy adományozott, a határon túli adományozók száma pedig jelentősen meghaladta a 2000 főt. Szintén örömteli dolog, hogy az összegyűjtött búzaadomány mennyisége már második éve lépte túl a 600 tonnát, amely 80 000 rászoruló gyermek részére biztosít magyar kenyeret. A felajánlott búzából készült liszt nagy részét minden évben a program kiemelt kedvezményezettjei kapják, de a korábbi évekhez hasonlóan újabb karitatív szervezetek is csatlakozhatnak.

A Magyarok Kenyere – 15 millió búzaszem programot idén minden eddiginél szélesebb körben, a Kárpát-medence teljes magyar gazdaságát bevonva szervezi meg

a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) és a Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetsége (Magosz). „A gazdaember jó cél érdekében örömmel adakozik lehetőségéhez mérten, hisz tudja, hogy ezáltal az elkövetkező nemzedékek számára is lehetőséget teremt annak érdekében, hogy megfelelő

tudással felvértezve, szorgalommal és emberséggel szolgálják nemzetüket” – mutatott rá Jakab István, a Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetségének elnöke a program indító sajtótájékoztatója alkalmából. „A világban és itt a Kárpát-medencében élő magyarság összetartozásának erősítését, támog

atását számtalan program segíti. A Kárpát-medencében élő magyar gazdák összefogása révén ez a program mindannyiunk számára a nemzeti összetartozásnak, az összefogásnak egy különleges módja” – mondta Gyórfy Balázs, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnöke.

■ NAK

Repece posztregisztrációs fajtakísérlet

Elindult a szervezése az idén első alkalommal meghirdetett őszi káposztarepce posztregisztrációs kísérletnek.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, a Vetőmag Szövetség és a Gabonatermesztők Országos Szövetsége a több mint tíz éve zajló őszi búza és hibridkukorica mellé bevette programjába a második legfontosabb olajnövényünket, az őszi káposztarepce. A 2006-ban indult posztregisztrációs kísérletek eredményeit érdeklődve várják a gazdálkodók, mivel a köztermesztésben legelterjedtebb fajták pártatlan és objektív körülmények között mérik össze teljesítményüket. Az utóbbi években a gabonater-

mesztők a vetésekre készülve rendkívül nagy számú fajta közül választhatnak, és ez felerősítette az igényt a hiteles, cégfüggetlen fajtavizsgálati eredmények iránt. A gazdák rendelkezésére álló fajtakínálat bőséges, és sok fajtatulajdonos ajánlja megvásárlásra saját fejlesztéseit. Az őszi káposztarepce posztregisztrációs fajtakísérlet célja az, hogy a már államilag elismert, garantáltan jó termőképességű és a minőségi elvárásoknak megfelelő fajták széles palettájáról a lehető legjobbak mérjék össze

teljesítményüket. A négyismétlésees kisparcellás kísérleteket a Nébih a hatósági fajtakísérleti állomásain végzi és értékeli. Az első évben kísérleti próbaévként csökkentett fajtaszámmal, 9 helyszínen kerülnek beállításra a fajták. Két éréscsoport kerül kialakításra, ahol a kísérleti jellegre tekintettel minden, a programban induló fajtatulajdonos legfeljebb két fajtát nevezhet. A második évtől kezdődően azonban majd az őszi búza és kukorica kísérletekhez hasonló fajtaválasztási rendszer fogja az alapját képezni a részvételi lehetőségnek. Az őszi káposztarepce esetén négy alapvetően fontos beltartalmi értékmérő tulajdon-

ság van: az erukasav, glükozinolat, fehérje- és olajtartalom. Ezek közül az első három értéke már az állami elismerés során vizsgált és deklarált, továbbá stabil fajtatulajdonként kezelhető. A terményértékesítéskor a legjelentősebb az olajtartalom, így a parcellák betakarítását követően az értékeléshez a terméseredmények olajtartalom-vizsgálattal egészülnek ki. A szervezők bízhatnak abban, hogy az őszi káposztarepce fajták vizsgálati eredményei segítenek majd a gazdálkodóknak a fajtaválasztásban és értékes információt szolgáltatnak a sikeres gazdálkodáshoz.

■ POLGÁR GÁBOR
VETŐMAG SZÖVETSÉG

NAK
BIZTOSÍTÁSOK

NAK BIZTOSÍTÁSOK

Együtt velünk, értékei védelmében!

Kössön géptörés-biztosítást a NAK-kal!

Előnyei

- ▶ Gépjárművek figyelmeztetése, túlterhelés vagy anyaghiba okozta a károsodásra is kiterjed
- ▶ Igény esetén tartalmazhatja a fedezetet
  - a javítás során felmerülő sürgősségi és extra költségekre is
  - elemi káresemények miatti töréskárookra
  - a szükséges kölcsöngép bérleti díjára
  - a közúti közlekedés során bekövetkező törésekre is

Biztosítsa növényeit is velünk!

- ▶ **Azonnali, gyors és olcsó** szerződéskötési lehetőség
- ▶ **Kockázatviselés** kezdő időpontja akár már másnap
- ▶ Egyedi fedezet a megdőlés miatti **betakarítási többletköltségre**

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

Biztosításközvetítő falugazdászaink a fentiekben kívüli esetekben is segítenek Önnek a legideálisabb biztosítás megtalálásában!

NAK – A MEGBÍZHATÓ PARTNER

Kövessen minket!

www.biztositas.nak.hu
Telefon: +36 1 802 6100
E-mail: info.biztositas@nak.hu

Pest megye: a sokszínű vidék

Gyümölcstermesztők északon, zöldségtermesztők délen, Budapesten pedig őstermelők – többek között így áll össze Pest megye és a főváros mezőgazdasága. A NAK területi szervezetének vezetője sok egyéb mellett fontosnak tartja a gazdálkodók képzését, mivel sajnos e téren vannak hiányosságok.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Pest megyei és fővárosi szervezete a köztisztület második legtöbb tagot tömörítő megyei egysége a maga 45 385 fős létszámával. Ahogy a megyebemutató sorozat keretében a NAK-lapnak Velkei József megyei elnök fogalmazott, a szervezetet – nevéből is adódóan – a kettősség jellemzi, hiszen a budapesti és a megyei tagok érdekeit együtt kell képviselniük, ám mindenhol más-más tevékenységből fakadó érdekeket szükséges összehangolniuk.

A térség északi részén – ahol kevesebb tag van – döntően a gyümölcstermesztéssel foglalkoznak, és ezen belül is a bogyós gyümölcsök

aránya a meghatározó. A déli részen pedig döntően a hajtatasos és szántóföldi zöldségkertészettel, a gyümölcsstermesztéssel, továbbá a szőlészettel és az erdészettel foglalkoznak a kamarai tagok. A főváros közelében viszont az intenzív kertészeti kultúrák dominálnak, míg az alföldi térségben a szántóföldi növénytermesztés és az állattartás a jellemző. A megyei állattartó gazdaságok szerepe a szarvasmarha-, a juh-, a sertés- és a tyúktartásban jelentősebb.

Velkei József érdekességként megemlítette, hogy a tagságot figyelembe véve a megyében 52 százalék körüli az őstermelők aránya.

– Ők egyfelől azok, aki a piacra termelnek, ott adják el áruikat, másfelől van az őstermelőket magukban foglaló családi gazdálkodói réteg. Utóbbiak közül már sokan várják, hogy élhessenek a kamara által kezdeményezett új adózási formával, és családi mezőgazdasági vállalkozásként folytathassák tevékenységüket – mondta. – Mellettük pedig vannak még, bármilyen hihetetlen is, a budapesti őstermelők, akik azonban nem az agglomerációval határos külső kerületekben, hanem hivatalos adataink szerint az I., az II., az V., a XI. és a XII. kerületben laknak. Persze megvan ennek a paradoxonnak is a magyarázata: ezen magánszemélyek birtokai nagy valószínűséggel vidéken, Pest vagy más megyében helyezkednek el, és ott művelik vagy műveltetik meg a földeket, miközben a laccímkartájuk szerint Budapestben élnek, így aztán fővárosi őstermelőknek számítanak. Ez sem a legjobb állapot, erre a helyzetre is megoldást kellene találni.

A megyei kamarai elnök hozzátette, hogy az őstermelőkhöz hasonlóan az élelmiszer-gazdasági cégek közül is sokan budapesti székhellyel rendelkeznek, miközben gazdasági tevékenységük érdemben vidéken zajlik, de eredményük Budapesten jelentkezik. Ugyanakkor, jegyezte meg, Pest megye élelmiszeripari kapacitáshoz jelentős mértékben járul hozzá a megye déli térsége is.

A Pest megyei és fővárosi szervezet éppen ezért fontosnak tartja a helyi élelmiszer-gazdasági vállalkozásokat, többféle módon is próbálnak segíteni nekik. Például a szeptemberi vecsési káposztafesztivál keretében élelmiszer-gazdasági szakmai fórumot rendeznek székelymúrára. Az Itthonról otthonra elnevezésű program Velkei József szerint hosszú távon hasznos lehet a megyei termelőknek, gazdálkodóknak. Mint mondta, amikor a sorozat Pest megyébe érkezett, meglepődött, hogy a diákok milyen élénk érdeklődést tanúsí-

tottak az élelmiszer-előállításról szóló hasznos információkkal kapcsolatban.

A lokális mellett az országos jelentőségű, de megyei vállalkozásokat is érintő ügyekben is előre kellene lépni Velkei József szerint. Az olyan adónemeket, amelyeknek álláspontja szerint semmilyen, az élelmiszer-fogyasztásra gyakorolt pozitív hatása nincs, ellenben a cégeket hátrányosan érinti, el kellene törölni vagy a mértékét minimálisra kellene csökkenteni. Ez a kérdés a NAK élelmiszeripari rendezvényein folyamatosan visszatérő témaként jelentkezik.

Szintén országos ügy szerinte a gazdálkodók megfelelő képzése és továbbképzése, merthogy bármennyire is furcsa, a növénytermesztéshez és az állattenyésztéshez nincs előírt szakképzési követelmény.

– Ha valaki a húsa vagy a teje miatt akar állatot tartani, akkor állatot vásárol, ha tojást akar termelni, akkor tojótyúkot vesz, és nem kérdezi meg senki tőlük, hogy ért-e hozzá, van-e megfelelő végzettsége. Termőföldet is lehet venni meghatározott feltételekkel, azonban a földművelés, a növénytermesztés, a gyümölcsstermesztés és az állattenyésztés végzéséhez nincs szakmai előírás. Ahogy máshol is, Pest megyében is a téli időszakban kaphatók tanulásra a gazdák. Mi mindenkit ösztönzünk arra, hogy részt vegyen a NAK-TAN Kft. tanfolyamain. Szerintem jó irány, hogy bizonyos támogatási jogcímeket csak úgy lehet igényelni, ha meghatározott óraszámú képzésen részt vett valaki – jegyezte meg.

Ahogy az országban máshol is, úgy Pest megyében magas a gazdálkodók átlagéletkora, ezért a NAK Pest megyei és fővárosi szervezete kiemelt feladatának tartja, hogy a fiatalokkal megismertesse és megszerettesse az ágazatot. Ennek érdekében a szaktárcával közösen az elmúlt évben 25 színtvizsgát szerveztek, amelyen összesen 384 vizsgázó vett részt. Budapesten és Pest megyében tanuló-

szereződés alapján 48, együttműködési megállapodás alapján pedig 113 gyakorlati képzőhelyen folyik a képzés, 612 tanulószereződést és 132 együttműködési megállapodást kötöttek. Továbbá az igazgatóság 2018 őszén négy pályaorientációs programot szervezett, amelyen 671 tanuló vett részt. Fel is vetettük Velkei Józsefnek: hogyan halad a generációváltás?

– Van, ahol megtörtént már, de összességében még nem elég. Bár sok agrárvégzettségű fiatal van, de a diplomával a kezükben sem helyezkednek el az agráriumban. Sajnos sokan türelmetlenek: gyorsan akarnak szépek és gazdagok is lenni egyszerre. A mezőgazdaságban viszont mindennek meghatározott kifizetési ideje van – jegyezte meg.

Velkei József az mondta, megyei elnökként komoly kihívás számára a megyei kamarai szervezet munkáját sikeressé tenni.

– A sikeresség úgy valósulhat meg, ha a tagjaink látják, érzékelik, hogy a tagdíjért cserében kapnak is valamit, azaz, hogy foglalkozunk a problémáikkal, támogatjuk őket törekvéseikben. Például rendeztük a megyei falugazdászok munkakörülményeit, így mindenki számára világosak az ügyfélfogadási idő-

pontok és helyszínek; ők azért fontosak, mert velük találkoznak leggyakrabban a tagjaink, rajtuk keresztül ítélik meg elsősorban a megyei és közvetve az országos szervezet tevékenységét is. Amennyiben megvalósul a már említett csmv, illetve a NAK közreműködésével az öntözésben is érdemi elő-

relépés történik, azaz elérhető lesz mindenki számára az öntözővíz és ezzel együtt csökkennek az adminisztrációs terhek, vagyis „kézzelfogható” segítség érkezik, valószínűsítem, hogy a tagság jelentős része meg lesz elégedve a kamara tevékenységével.

■ NAK

Pest megye számokban

A KSH adatai szerint 2018-ban Pest megyében a szántó mintegy felén, 140,9 ezer hektáron természetesen gabonaféléket. A búza kiterjedése (58,2 ezer hektár) 7,8%-kal nőtt, a kukoricáé (54,4 ezer hektár) 4,3%-kal csökkent 2017-hez képest. Búzából (274,3 ezer tonna) az előző évinél 2,4%-kal, kukoricából (456,5 ezer tonna) háromtizedével többet takarítottak be. A burgonya, a kukorica, a lucerna és a napraforgó termésátlagos meghaladta, a búzáé, a repccéé és a megyében kevésbé jelentős cukorrépáé alulmúlta a 2017. évit. A kukorica egy hektárra jutó mennyisége 2000 óta a legmagasabb volt a megyében.

A megyében 2018. december 1-jén a főbb haszonállatok száma elmaradt az egy évvel korábbitól. Az állattartók 71,9 ezer szarvasmarhát istállósztak, 0,5 százalékkal kevesebbet, mint 2017. december elején. A gazdálkodók a tél kezdetén 75,9 ezer sertést tartottak, 21 százalékkal kevesebbet az egy évvel korábbinál. Az anyakoca-állomány (5,2 ezer) 3,3 százalékkal gyarapodott. A száz hektár mezőgazdasági területre vetített sertések száma (22) mindössze négytizedét tette ki az országosnak. A megye gazdaságaiban az előző év azonos időpontjához képest 11 százalékkal kevesebb, összesen 1,8 millió tyúkot neveltek. A teljes létszám 48 százalékát adó tojóállomány 7,1 százalékkal fogyott.

Önállósodó Pest megye

Közel három és fél éve jelentették be, hogy Budapest és Pest megye válik, nem alkotnak többé egy régiót. A válással több fejlesztési forrás juthat a megyének 2021-től.

Még 2016 januárjában jelentették be hivatalosan Pest megye közgyűlésén, hogy a kormány kezdeményezi az Európai Bizottságnál és az Európai Unió statisztikai hivatalánál a közép-magyarországi régió kettéválasztását. A főváros önkormányzata, illetve a megye 187 települése egyöntetűen támogatta a változtatást. A kettéválasztás célja, hogy a Budapesthez képest kevésbé fejlett Pest megyére kedvezőbb európai uniós támogatási feltételek legyenek érvényesek 2021-től, az új uniós költségvetési ciklusban. Akkor elhangzott, hogy 2007 és 2013 között a megyére körülbelül 350 ezer forint európai uniós támogatás jutott fejenként, addig Budapestre 860 ezer, a többi régióban pedig 930 ezer forint. A szétválással a megye átkerül a kevésbé fej-

lett régiókatégeriába és többletforráshoz jut 2021-től. Így az új régióban az uniós forrásokhoz szükséges hazai társfinanszírozás mértéke 50 százalékról 15-re csökken, a támogatható tevékenységek a kevésbé fejlett régiókéval egyezőek, a jelenlegihez képest bővebbek lesznek, változik a támogatás-intenzitás, egyszerűbben lesznek érvényesíthetők a megye fejlesztési érdekei.

Velkei József, a NAK Pest megyei elnöke a megyebemutató sorozata keretében a NAKlapnak elmondta, hogy a támogatási intenzitás jellemzően 30–40 százalékos volt helyben. Megjegyezte, hogy ez nem tesz/tett jót a megyének.

– Elsősorban a megye északi és déli szélén található kistelepüléseken vannak gondok a foglalkoztatottság és a fejlettség terén, itt vagyunk elmaradottabbak, hiszen a szabályok miatt nem juthatott elég fejlesztési forrás – tette hozzá az elnök.

Mint Pest megye önkormányzatától megtudtuk, ezt a hiányosságot a kormány rendelettel kompenzálta, aminek köszönhetően a 2017–2020-as időszakban mintegy 80 milliárd forint jutott a megyének.

A szétválást még 2016 végén jóváhagyta az Európai Bizottság is, 2018. január 1-jétől pedig hivatalosan is Pest régióként szerepel a megye. A megyei önkormányzat sajtóosztálya közölte, az uniós források felhasználását, a pályázato-

kat a 2021–2027-es költségvetési időszakban már ennek megfelelően tervezik régiós, nemzeti és európai szinten is.

„Arra számítunk, hogy az innováció, a digitális technológiák, valamint a klímaváltozás nagyobb jelentőséget kapnak. Ezért kiemelt figyelmet fordítunk ezekre a témákra: Ipar 4.0, mesterséges intelligencia vagy éppen a Digitális Agrár Stratégia” – jegyezték meg.

■ RAFFAI FERENC/NAK

Apránként fejlődő családi borgazdaság Cegléden

Ceglédhez mindig is hozzátartozott a szőlőtermesztés és a borászat, a környék egyik legismertebb borászata pedig egyértelműen Kökény Benő lett, aki a családi gazdaságban már több mint harminc éve foglalkozik szőlőtermesztéssel és borkészítéssel. A szakember gazdálkodó családban nőtt fel és bár apja állatorvosnak szánta, számára nem volt kérdés, hogy a mezőgazdasági technikumot végezze el. Eleinte a mezőgazdaság nem elsődleges tevékenység volt, de állatokat tartva kiegészítésként mindig kötődött hozzá.

A Ceglédbercel feletti szőlőtelepítésről 1986-ban ismerősöktől hallott. Sokat nem gondolkodva be is lépett az akkor alakult szőlőtermesztő szakcsoportba. A rendszerváltáskor a Kökény család a terjeszkedés mellett döntött és felvásárolta azok szőlőültvényeit, akik nem akartak hosszabb távon foglalkozni vele. Körülbelül 5 hektáryi szőlőt szedett

össze és belevágtak a borkészítésbe is a Gödöllői-dombság déli lankáin, meszes-lőszös talajokon. A remek adottságú termőhelynek köszönhetően az ültetvények minden évjáratban kiváló alapanyagot biztosítanak a cerszegi fűszeres, a rajnai rizling, a chardonnay, a zöld veltelini, a kékfrankos, a cabernet sauvignon és a zweigelt fajták készítéséhez, össze-

sen évi 50–60 ezer palack mennyiségben.

Időközben további földvásárlás és telepítés, egy szőlőfeldolgozó építésével, valamint egy tanya átalakításával megalapították a mostani gazdaság alapját. A család jelenleg nagyjából 18 hektáron szőlő, 6 hektáron meggy, valamint nagyjából 40 hektáron szántóföldi növényter-

mesztéssel foglalkozik. Kökény Benő fontosnak tartja, hogy klasszikus családi gazdaságról van szó. Lánya a vendéglátás mellett fiatal gazdáként szőlő- és gyümölcsgazdálkodást folytat, veje a gépek felelőse, fia a szántóföldi gazdálkodás mellett, párjával együtt szállásadással foglalkozik. Ma már a Kökény és Fia Családi Borászat a portára betérő látogatók számára egyre szélesebb körű szolgáltatást nyújt.

Miközben folyamatban van nap-elem telepítése, a további tervekről Kökény Benő elmondta, hogy a legfontosabb feladat a megtermelt áru – most főleg a meggy – eladásának újragondolása. Szóba jöhet akár egy saját feldolgozóüzem létrehozása is, mert az biztos, hogy a jó minőség megtalálja a piacát, de a lényeg az, hogy ne – vagy csak kismértékben – függjenek másoktól, illetve a kereskedőktől.

■ NAK

Példaértékű hazánk élőállat-szállítási szabályozása

Üdvözölte Vytenis Andriukaitis egészségügyért és élelmiszer-biztonságért felelős biztos azon tagállamok hatóságainak intézkedéseit, amelyek az extrém nyári hőség során szigorítják a hosszú távú, rendszerint Törökországba irányuló élőállat-szállítások feltételeit.

Az Agrárminisztérium 2019. június 21-től kezdődően – a tavalyi évhez hasonlóan – ismét megtiltotta a hosszú távú, Magyarországról Törökországba tartó kérődzőállat-szállítmányok indítását a megfelelő klímaberendezéssel nem rendelkező járművek esetén. Feldman Zsolt mezőgazdasáért felelős államtitkár a tanácsülés során egyetértett a Bizottság

felhívásával, miszerint az élő állatok szükségtelen szenvedésének megelőzése érdekében más tagállamoknak is a magyar hatóság által meg tett intézkedésekhez hasonló lépéseket kell tenniük.

Az agrárminiszterek megállapították, hogy minden szinten további erőfeszítések megtétele szükséges a vonatkozó jogszabályi megfelelés biztosítása érdekében,

és kiemelték az érintett szereplők (különösen szállításszervezők, szállítmányozók) figyelmének felhívását a szállítások részletes tervezésének előírásaira. Ez elsősorban azt

jelent, hogy ne kerüljön sor hosszú távú élőállatszállításra, ha az előrejelzések szerint az út során a hőmérséklet meghaladja a 30°C-ot.

■ NAK

Miért éppen AMG S-Oil?

- Speciálisan olajos növények starterezéséhez kifejlesztve,
- hamarabb eléri a biztonságos átteleléshez szükséges 8-10 leveles állapotot, a 25-30 cm-es gyökérhosszúságot,
- az őszi nitrogénzés megspórolható, a fejletlen gyökérszövet keveset hasznosítana belőle, a téli csapadék ugyanis kimossa a felesleget,
- mikrogranulátum formában vetéssel egy menetben is kijuttatható,
- költséghatékony, környezettudatos választás, ajánlott dózis: 15-30 kg/ha (sортától függően).

Radistart® S-Oil őszi, fejtárgyázás tavasszal. Így lesz költséghatékony, és még a vizek sem szennyeződnek!

7 200 Ft
480 Ft/kg

*A termék nagyobb kiszéréseben is elérhető. Az ár a szállítás költségét és az ÁFA-t nem tartalmazza.

agrováció
Gondolkodóknak
Neked

WEBSHOP
DIREKT
NEKED!
agrovacio.hu

Új támogatás a szárítvány-előállítóknak

Megjelent az 500 millió forint keretösszegű új támogatási rendelet, amely alapján a zöldség (beleértve a fűszerpaprikát is), gyümölcs, valamint gyógy- és fűszernövény alapanyagból, forró levegővel, mesterségesen szárított, illetve aszalt termény-előállítók fűtési költségeik után támogatást igényelhetnek. A feldolgozók támogatásával a fűszerpaprika ágazat versenyképességének javításán túl elősegíthető, hogy a zöldség, gyümölcs, valamint gyógy- és fűszernövény ágazat szereplői eredményesebben kezelhessék az ágazatot érintő piaci és klimatikus kihívásokat, növelhessék a kertészeti kultúrák hozzáadott értékét és jövedelemtermelő képességét.

A 20/2019. (V. 27.) AM-rendelet alapján azok a szárítvány-előállító vállalkozások jogosultak támogatásra, amelyek – egyéb feltétel mellett – igazolják a szárítvány-előállítás céljára felhasznált tüzelőanyag (földgáz, tartályos vagy palackos propán-bután gáz) mennyiségét. A támogatás összege a kérelem benyújtását megelőző év július 1-jétől a benyújtási év június 30-áig tartó időszakban felhasznált hőenergia mennyiségétől függ. A támogatás mértéke a rendelet mellékletében meghatározott sávok szerint változik. A támogatásra jogosultak évente legfeljebb 3700 és 66 666 eurónak megfelelő forintot kaphatnak. (Az árfolyamtól függően ez körülbelül 1,2 millió és 21 millió forint közötti összegnek felel meg.) A támogatási kérelem a Magyar Államkincstárnál nyújtható be, az elektronikus űrlapkitöltő felület kialakítása után. A benyújtásra évente július 15. és augusztus 15. között lesz lehetőség.

■ AM

TÁJÉKOZTATÁSI
SZOLGÁLTATÁS

A Közös Agrárpolitika alakulása az uniós intézményi változások tükrében

Finn elnökség, új Európai Parlament, új Európai Bizottság – csak hogy az uniós szintér legjelentősebb változásait említsük 2019. második felében. Hogyan alakulnak az erőviszonyok a főbb uniós intézményekben, és milyen hatással lesz ez a KAP alakulására?

2019. július 1-jétől egészen év végéig Románia után Finnország tölti be az EU soros elnökségét. A „Fenntartható Európa, fenntartható jövő” jelmonddal fémjelzett programban kiemelt szerepet kap a közös értékek és a jogállamiság megerősítése, az EU versenyképességének növelése, a polgárok biztonságának átfogó védelme, valamint az éghajlatváltozás elleni küzdelem előmozdítása.

A finn elnökség által prezentált menetrend szerint a félév végére – amennyiben az MFF tárgyalások lezárulnak – akár az általános megközelítés, tehát azon tanácsi álláspont is kialakulhat, amellyel kapcsolatban az Európai Parlament (EP) még nem nyilvánított véleményt. Főbb vitás kérdésként az új támogatáselosztási modellre, az ágazati beavatkozásokra, a zöld architektúrára, a közvetlen támogatásokat érintő pénzügyi rugalmasságra, a definíciókra és a kondicionalitásra vonatkozó szabályokat említették.

Az EP 9. ciklusa 2019. július 2-án vette kezdetét. Az európai parlamenti választások jelentős változást hoztak az EP összetételében, mivel a korábbiakhoz képest

nagyobb arányban jutottak be a zöldek és a liberálisok. A két legnagyobb frakció, az Európai Néppárt, valamint a Szocialisták és Demokraták Progresszív Szövetsége pedig együttesen sem tudta megszerezni a képviselői helyek felét. Ez azt jelenti, hogy a döntéshozatal során meg kell egyezniük a kisebb pártokkal is, hogy érvényre tudják juttatni az érdekeiket.

Az EP már szavazott a szakbizottságok létszámáról és tagjairól, így Magyarországot Ara-Kovács Attila (S&D/DK) rendes tagként, Hidvéghi Balázs (EPP/Fidesz) pedig póttagként képviseli a

Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottságban (COMAGRI). A Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottságban (COMENVI) rendes tagként Tóth Edina (EPP/Fidesz) és Rónai Sándor (S&D/DK) kaptak helyet, póttagként pedig Gyürk András (EPP/Fidesz) és Újhelyi István (S&D/MSZP) látja el a képviselői feladatokat. A szakbizottságok és albizottságok július 10-én tartották alakuló ülésüket és választották meg elnökeiket, így a COMAGRI élére Norbert Lins (EPP) került, a COMENVI elnöki pozícióját pedig Pascal Canfin (Renew Europe) tölti be.

Az EP-n belüli szakbizottságok és albizottságok összetételének a lehető legnagyobb mértékben kell tükröznie a parlament egészének összetételét, ezért a zöldek és a liberálisok a korábbinál nagyobb arányban vesznek részt a szakbizottságokban is. A KAP reform esetében ez jelentős mértékben befolyásolhatja a jelenlegi folyamatokat, ugyanis a COMENVI által szorgalmazott magasabb környezeti ambíciószint várhatóan nagyobb támogatást kap az EP-ben.

2019. második felében az Európai Bizottság összetétele is megváltozik, amely jelentősen kihat a további folyamatokra. A Bizottság új elnökét, Ursula von der Leyent 2019. július 16-án választotta meg az Európai Parlament. Ezt követően a tagállamok javaslatot tesznek az országuk által delegált biztosra. Az új Bizottság hivatalba lépéséhez a Tanácsnak el kell fogadnia a biztosjelöltek listáját, amelyet majd az EP-nek is meg kell szavaznia. Ha minden a tervezett menetrend szerint halad, akkor az új Bizottság november 1-jétől kezd meg működését. Egyelőre nem tudni, hogy Phil Hogan mezőgazdasági és vidékfejlesztésért felelős európai biztos helyét ki veszi át a következő ciklusban, de az új biztos személye bizonyosan jelentős hatással lesz a Közös Agrárpolitikára.

■ HORVÁTH DÓRA/NAK

TÁJÉKOZTATÁSI
SZOLGÁLTATÁS

Agroökológia – út a fenntartható élelmiszer-termeléshez

Külföldi tudományos jelentésekben, agrárstratégiákat megalapozó dokumentumokban egyre gyakrabban kerül elő az agroökológia kifejezés, de mit is jelent ez a hétköznapi nyelvre lefordítva? Ha röviden és közérthetően akarjuk megfogalmazni, akkor az ökológia (az élőlények és a környezet kapcsolatát vizsgáló tudományág) által meghatározott alapelvek, valamint a felhalmozott hagyományos tudás alkalmazása a mezőgazdasági művelésben, illetve akár a teljes élelmiszerláncban – elsősorban azzal a céllal, hogy minél inkább fenntarthatóvá tegyék az említett ágazatokat. Mivel ez egy többlépcsős folyamat és az említettek több szinten is alkalmazhatók, érdemes tehát egy gyűjtőfogalomként tekinteni rá, amely elsősorban olyan hagyományos vagy innovatív módszereket takar, amelyek az ökológiai alapelvek mentén segítik elő, hogy az élelmiszer-termelés felelősen használja a rendelkezésére álló természeti erőforrásokat.

Az ENSZ Élelmiszerügyi és Mezőgazdasági Világszervezete (FAO) idén júliusban publikált egy részletes jelentést, amelyben az agroökológia és az egyéb innovációkban rejülő lehetőségeket vizsgálta az élelmiszer-termelésre vonatkozóan a fenntarthatóság összes aspektusából; tehát nemcsak a környezeti, hanem a gaz-

dasági és szociális szempontok is azonos jelentőséggel kerültek figyelembevételre. Összefoglalójukból kiderül, hogy az agroökológiai szemlélet lényeges segítséget tud nyújtani a teljes élelmiszerlánc fenntarthatóvá tételéhez, ehhez azonban elengedhetetlen, hogy több szinten is az átalakulást támogató változások menjenek végbe. Pár példa a FAO által tett javaslatokból: az élelmiszertermelés externáliáinak

figyelembevétele az árszabásnál, a szak- és támogatáspolitikai megfelelő (át)alakítása, az egészséges és változatos étkezés promóciója, a kutatások elősegítése, az élelmiszer-termelés hatásainak mérésére megfelelő monitoring-rendszer kialakítása, valamint széles körű társadalmi szemléletformálás.

Magyarország már régóta épít az agroökológia irányelveihez illeszkedő tudományos alapokra,

egyik eklatáns példánk erre a 2002 óta elérhető agrár-környezetgazdálkodási támogatás szakmai felépítése. Úgyszintén említésre méltók az MTA Ökológiai és Botanikai Intézetének kutatói által a hagyományos gazdálkodási tudás (például pásztorhagyományok) feltárását, összegyűjtését és gyakorlati alkalmazhatóságát vizsgáló, több évre visszanyúló, folyamatos kutatásai.

■ GYENES ADRIENN/NAK

Egykor őshonos állat volt, most újra azzá tennék

A kárpáti borzderes szarvasmarhát néhány évvel ezelőtt kezdték el újra tartani és tenyésztani Magyarországon. A fajta hosszú távú megőrzését tűzte ki a tenyésztőket tömörítő egyesület.

A kárpáti borzderes szarvasmarha amilyen váratlanul „eltűnt” Magyarországról, szinte olyan váratlanul, észrevétlenül tért vissza, és kezdtek vele foglalkozni a gazdálkodók. Mint Török Hunor, a Kárpáti Borzderes Szarvasmarha Fajta Tenyésztők Egyesületének társadalmi elnöke a NAKlap-nak elmondta, ez a fajta az 1980-as évek vége felé már nem volt fellelhető az országban, viszont lelkes zempléni gazdálkodók, a Polyán Egyesület közreműködésével 2009-ben újra megjelent.

– Az egyesület tagjai Kárpátalján és Erdélyben találtak rá ismét a szarvasmarhafajtára. Az európai uniós állategészségügyi szabályozás miatt tenyészállatokat Ukrajnából nem tudtak behozni, a hazai állomány ezért Romániából (Máramarosból és Dél-Erdélyből) és a Kárpátokon túlról, Moldvából származik. A Polyán Egyesület mikóházi mintagazdaságában 2014-ben borjakkal együtt már 40 egyedtel számolt a gulya – mondta.

2009 után egyre több tenyésztő lett – a tartók száma jelenleg meghaladja a 100 főt, akik több mint 300 egyed tulajdonosai –, a közös érdek-képviselőre létrejött egyesületüket pedig 2018 végén jegyezte be a bíróság.

– Jelenleg csekély számú egyed található hazánkban, és bár a lelkes

tartóknak, tenyésztőknek köszönhetően egyre könnyebb beszerezni, de azért még mindig várolisták vannak egy-egy üszőre. Ez sok olyan leendő tartót elkedvetleníti, aki nem szeretne fél vagy akár egy évet várni egy-egy állatra. A hazai állomány felszaporodása nyilván-

valóan egy lassú folyamat, amelyet nem lehet sürgetni, csak segíteni – tette hozzá Török Hunor.

És hogy miért is érdemes ilyen állatot tartani? Az elnök szerint a térség klimatikus és domborzati viszonyaihoz jól alkalmazkodó, primitív fajta, a kettős haszna (tej, hús) továbbá kiegészül egy harmadik haszonvételrel is, az igaztással. Ezek mellett extenzív fajta is, ezért könnyen ellik és jó borjúnevelő.

– Magyarország természetföldrajzi környezetéhez jól alkalmazkodik, azaz több magasságban is legel és a legelön található növények között kevésbé válogat, így tartása a hegy- és dombvidékeken, de akár az alföldi területeken is lehetséges. A fajta hasznos élettartama meglehetősen magas: míg a hazai intenzíven tartott fajtáknál ez az érték 2–3 év, a borzderes tehenek hasznos élettartama megközelítheti akár a 20 évet is. Az időjárás viszontagságaival szemben ellenálló, betegségekre nem fogékony, ridegtartásra alkal-

mete miatt a húshaszon sem olyan mértékű, mint az erre szelektált fajtáké.

A Kárpáti Borzderes Szarvasmarha Fajta Tenyésztők Egyesülete rövid, közép- és hosszú távú célok is kitűzött, éppen azért, hogy megmaradjon Magyarországon az állat. Török Hunor szerint az egyesület legsürgőbb feladatai közé tartozik a fajta elismertetése és az őshonos státuszának megszerzése, valamint az egyesület tenyésztőszervezeti elismertetése. Jelenleg ezen dolgoznak, szorosan együttműködve a

Debreceni Egyetemmel (DE), jelentős segítséget kaptak a NAK-tól is.

– Szintén égető probléma és a fajta fenntartása szempontjából kulcskérdés a minőségileg megfelelő apaállat és a szaporítóanyag-ellátás biztosítása. Évekkel ezelőtt sikerült behozni egy tenyészbikát Romániából, amely megfelelt a kritériumoknak és sikerült tőle szaporítóanyagot nyerni. Ez a tavalyi évről elfogyott. De egy már itthon született bikától tavaly sikerült újabb szaporítóanyagot nyerni, amely most is rendelkezésre áll az inszemináláshoz a gazdák számára.

Mivel az apaállat-behozatalnak jelentős anyagi vonzata van és erre a célra sem a Polyán Egyesület, sem a DE nem rendelkezett pénzeszközökkel, ez a folyamat megtorpant. De előrelépés látszik, és a tervek szerint 5–10 bikát be tudunk hozni idén. Tenyésztőszervezetként pedig hosszú távon feladatunk lesz a jelenleg kidolgozás alatt lévő tenyésztési program alkalmazása, a gazdákkal szorosan együttműködve – mondta.

■ NAK

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

CSATLAKOZZ A KAMARA CSAPATÁHOZ!

ÁLLÁSLEHETŐSÉGEINK BUDAPESTEN

- Pályázati szakértő
- Toborzási és kiválasztási specialista
- HR asszisztens
- HR generalista
- Szervezetfejlesztési szakértő
- Szervezetfejlesztési és képzési munkatárs
- Pénzügyi vezető
- Pénzügyi koordinátor
- Pénzügyi kontroller
- Üzleti elemző
- Ügyfélszolgálati munkatárs
- IT helpdesk
- Biztosítás szolgáltatásfejlesztési szakértő
- Projektkoordinátor
- Képzési referens

ÁLLÁSLEHETŐSÉGEINK A MEGYEI IGAZGATÓSÁGOKON

- **Falugazdász**
(Bács-Kiskun, Fejér, Heves, Jász-Nagykun-Szolnok, Nógrád, Pest, Somogy, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye, Veszprém, Vas és Zala megye)
- **Megyei referens** (Szabolcs-Szatmár-Bereg, Csongrád megye)
- **Képzési referens** (Baranya, Pest, Vas megye)

További részletekért keresd weboldalunkat: nak.hu/kamara/karrier

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

ÉLELMISZER ÉS MARKETING
NEMZETKÖZI KONFERENCIA

KAPOSVÁRI
EGYETEM

II. ÉLELMISZER ÉS MARKETING NEMZETKÖZI KONFERENCIA ÉLELMISZER-TURIZMUS – VIDÉKI ÍZEK

Az élelmiszerek nemcsak fizikai szükségletet jelentenek, hanem élményt adnak, amely a fogyasztási helytől és körülményeitől függően eltérő lehet. Konferenciánk arra keres választ, hogy kapcsolhatók össze az élelmiszerek és a települések, milyen módon segítheti egy étel a térséget, az ott élőket vagy épp fordítva: a térség az ételt (a gasztronómiát)?

HELYSZÍN: Kaposvári Egyetem, Új tanügyi épület, 170. előadó (7400 Kaposvár, Guba S. u. 40.)
IDŐPONT: 2019. szeptember 12. (csütörtök), 13:00-17:00 (regisztráció 12:30-tól)

TÉMÁK:

- Tulajdonosi és szakmai tapasztalatok: gasztronómia vidéken (jelen, jövő, nehézségek, lehetőségek)
- Termelői tapasztalatok: hogyan tud egy igazi kistermelő éttermi beszállítóvá válni? (nehézségek, lehetőségek)
- Kereskedelmi, nemzetközi tapasztalatok: horvát példák
- Beszállítói tapasztalatok: a hazai, vidéki gasztronómia helyzete
- Marketing és PR tapasztalatok: a Balatoni Gasztrotérkép és ami mögötte van (gasztronómiai változások a Balaton körül)
- Új kihívások a élelmiszer-turizmusban

A rendezvény ingyenes, de előzetes regisztrációhoz kötött.

Regisztráció: <http://bit.ly/foodmarketing2019>

A részvétel szaktanácsadóknak kreditpontos rendezvénynek minősül.

Bővebb információ: somogy@nak.hu | www.facebook.com/elelmiszermarketingkonferencia

A rendezvény az Agrárminisztérium támogatásával jött létre.

Minden agrár-tanácsadási szolgáltató bekerül a névjegyzékbe

Nem mindig könnyű eldönteni, hogy mely szolgáltató jogosult az agrár-szaktanácsadói tevékenység végzésére, ezért született meg az új szaktanácsadási nyilvántartás szabályozása.

Magyarország kiváló mezőgazdasági adottsággal és tradíciókkal rendelkezik, amire lehet alapozni, azonban a hazai élelmiszer-gazdaságban a mostaninál hozzávetőlegesen 60 százalékkal nagyobb termelési potenciál van. Ennek kihasználása biztosíthatja az agrárium versenyképességét, amennyiben a gazdaságok alkalmazni tudják a legújabb technológiákat. A termelés szintjén nem könnyű átlátni a sok új, egymástól elszigetelt információt és követni a gyors változásokat, ezért szaktanácsadók, témaspecialisták igénybevételére van szükség. Olyan szakemberekre, akik képesek a kutatás és a gyakorlat közötti kapcsolat megteremtésére, a tudás gyors és hatékony átadására. Jelenleg a hazai mezőgazdasági termelők több tanácsadási forma közül is választhatnak. Agrár-tanácsadással foglalkoznak a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (továbbiakban: NAK) által nyilvántartott névjegyzéki szaktanácsadók, termelői csoportok, szakmai szervezetek, inputanyaggyártók és forgalmazók, pályázatíró irodák és egyéb, az agrártevékenységet segítő szolgáltatók. Igénybevevői oldalról nem mindig könnyű eldönteni, hogy mely szolgáltató jogosult az agrár-szaktanácsadói tevékenység végzésére, ezért született meg az új szaktanácsadási nyilvántartás szabályozása.

A mezőgazdasági és vidékfejlesztési szaktanácsadói tevékenységről és a mezőgazdasági szaktanácsadási rendszerről szóló 16/2019. (IV. 29.) AM-rendelet (továbbiakban: rendelet) 2019. május 29-én lépett hatályba, amellyel egyidejűleg hatályát veszítette a korábbi szabályozás.

Korábban csak a támogatott szaktanácsadásban részt vevő magán-személyeknek volt kötelező regisztrálni a névjegyzékbe. Az új rendelet szerint minden olyan szolgáltatónak – magán- és jogi személynek – be kell jelentkezni a NAK által vezetett szaktanácsadási névjegyzékbe, akiknek az ügyfelei között agrártámogatásra jogosult személy vagy szervezet van. Tehát ezentúl a szaktanácsadó szervezeteknek is be kell jelentkezniük a nyilvántartásba.

Mivel az ügyfél jogosultsága a meghatározó és nem az, hogy jelenleg igénybe vesz-e valamilyen támogatást, így minden olyan agrár-tanácsadási szolgáltatást nyújtóra vonatkozik az új jogszabály, akinek az ügyfele agrártevékenységet végez.

A hazai mezőgazdasági szaktanácsadási szolgáltatást nyújtók köréről teljes körű lesz a nyilvántartás, tehát a **szolgáltatást csak az a magán- vagy jogi személy folytathatja, aki bejelenti tevékenységét a névjegyzékbe**. A tanácsadók kiválasztása érdekében az ügyfelek eligazodását tovább segíti, hogy új szaktanácsadói státuszok kerüljenek bevezetésre. Minden szaktanácsadói tevékenységet folytató tanácsadó vagy tanácsadó szervezet, aki a bejelentkezési eljárás feltételeinek megfelelt, **aktív** státuszba kerül.

Névjegyzéki szaktanácsadó az a természetes személy lehet, aki a rendeletben meghatározott tématerülethez megfelelő végzettséggel és a választott szakterületen legalább ötéves szakmai tapasztalattal rendelkezik. Szaktanácsadó szervezet az Európai Unió területén székhellyel, Magyarországon legalább telephellyel, a rendeletben felsorolt tématerületeken tanácsadási szolgáltatást folytató gazdálkodó szervezet lehet.

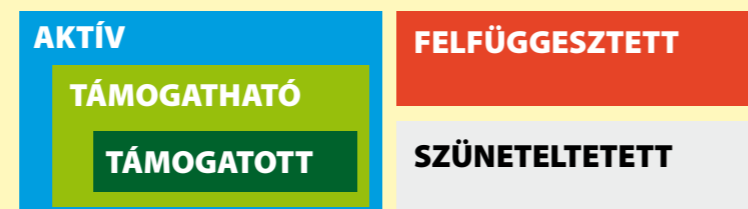
Támogatható státuszú szaktanácsadó vagy szaktanácsadó szervezet az a természetes vagy jogi személy lehet, amely az ügyfél agrártevékenységéhez kapcsolódóan értékesítési és ügynöki tevékenységet nem folytat. Szervezet esetében a tevékenységét csak támogatható szaktanácsadó közreműködésével végezheti.

Támogatott státuszba azon szervezetek kerülhetnek, amelyek a Vidékfejlesztési Program Pályázati Felhívása keretében támogatói okirattal rendelkeznek. Szaktanácsadó akkor kerülhet támogatott státuszba, ha megfelelt a kapcsolódó képzési kötelezettségnek és támogatott státuszú szervezet alkalmazottja.

Ha a szaktanácsadó vagy a szaktanácsadó szervezet valamely oknál fogva nem kívánja, vagy nem tudja folytatni a szaktanácsadói tevékenységét, akkor tevékenységének szüneteltetését be kell jelentenie és **szüneteltetett** státuszba kerül.

Felfüggesztett státuszba kerülhetnek azon szaktanácsadók vagy szervezetek, akik a rendeletben meghatározott képzési és/vagy beszámolási kötelezettségüknek nem tesznek eleget.

Agrár-szaktanácsadói státuszok összefüggései

További újdonság, hogy a szaktanácsadóknak és szaktanácsadó szervezeteknek tevékenységükről évente beszámolót kell készíteniük, valamint bevezetésre kerül a szaktanácsadók minősítési rendszere. A tanácsadó kiválasztását könnyíti, hogy új, jól értelmezhető szakterületeket vezetett be a jogalkotó. A régi névjegyzéki rendelet szerint regisztrált szaktanácsadók külön bejelentés nélkül folytathatják tevékenységüket, azonban bővített szakmai önéletrajzot kell benyújtaniuk a korábbi szakterületeik új rendelet szerinti besorolásához.

RÉGI 2019. május 28-ig	ÚJ 2019. május 29-től
REGISZTRÁCIÓ	BEJELENTÉS
Csak támogatásban részt vevő szaktanácsadók számára kötelező.	Mindenkinek kötelező, aki mezőgazdasági termelő számára nyújt szaktanácsadást.
Csak természetes személyek.	Természetes személyeknek és szolgáltató szervezetek is.
Státuszok: aktív, szüneteltetett, felfüggesztett	+Új státuszok: támogatható, támogatott, visszavont
Értékesítési érdek és ellenőrzési tevékenység mellett kizárva.	Értékesítési érdek és ellenőrzési tevékenység esetén is, de nem támogatható státuszban
szakterület – tevékenységi terület	tématerület – szakterület
Alapképzési és kreditgyűjtési kötelezettség minden szaktanácsadónak.	Alapképzési kötelezettség minden szaktanácsadónak. Kreditgyűjtési kötelezettség támogatható státuszban nyilvántartott szaktanácsadóknak.
Kreditgyűjtés szakterülettől függetlenül.	Kreditgyűjtés tématerülethez kötött.
-	Éves beszámolói kötelezettség minden szaktanácsadónak és szaktanácsadó szervezetnek.
-	Minden szaktanácsadó és szaktanácsadó szervezet minősítése.
-	Szaktanácsadói díj AZ ÉV SZAKTANÁCSADÓJA
OSZK = NAK NATaB Titkárság = NAK	OSZK = NAK NATaB Titkárság = NAK

A hazai mezőgazdasági szaktanácsadási rendszer feladatai és szereplői

Az 1306/2013/EU rendelet a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról 12–14. cikke szerint minden tagállamnak működtetni kell mezőgazdasági tanácsadási rendszert.

Az új szabályozás szerint a hazai mezőgazdasági szaktanácsadási rendszernek három szereplője van:

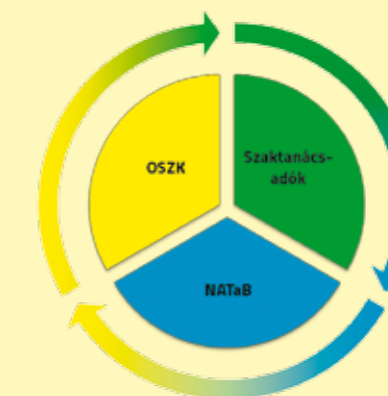
1. Országos Szaktanácsadási Központ (a továbbiakban: OSZK) továbbra is a NAK szervezeti keretein belül működik, az operatív feladatokat a Szaktanácsadási csoport látja el. Az OSZK végzi a mezőgaz-

dasági szaktanácsadók névjegyzéki nyilvántartását, szervezi a képzésüket és vizsgáikat, értékelést készít az szaktanácsadók éves tevékenységéről, ellátja a Nemzeti Agrár-tanácsadási Bizottság titkársági feladatait, működteti a tevékenységhez szükséges integrált elektronikus rendszereket és képviseli a magyar mezőgazdasági szaktanácsadást nemzetközi kapcsolatok keretében.

2. Minden szaktanácsadó és szaktanácsadó szervezet. Agrár-tanácsadást folytató természetes és jogi személyek, akik a mezőgazdasági termelőknek, erdőgazdálkodóknak és élelmiszeripari feldolgozóknak szaktanácsadási szolgáltatás nyújtanak.

3. A Nemzeti Agrár-tanácsadási Bizottság (a továbbiakban: NATaB) a hazai mezőgazdasági szaktanácsadási rendszer szereplőinek képviselőiből álló tanácsadó testület, amely javaslattevő, véleményező jogkörrel rendelkezik.

Az új rendelet megteremtette a jogalapot a NATaB megújítására. A jogszabály szerint a NATaB tagjait a NAK javaslatára az agrárminiszter nevezi ki. A kamarai javaslat összeállításánál a fő cél az volt, hogy a szaktanácsadási rendszerhez kapcsolódó valamennyi szereplő képviselve legyen a bizottságban, így a döntéshozói szinttől, az agrár-felsőoktatás, a kutatói, a szakmai és érdekképviseleti szinten át a szaktanácsadási szolgáltatókig. Ezen vezérelve mentén összeállított javaslatot Nagy István agrárminiszter elfogadta, és a kinevezéseket aláírta.

A kinevezések átadására a NATaB július 1-jei alakuló ülésén került sor a Parlament Pázmány Dénes-termében, ahol a tagok személyesen a tárcavezetőtől vehették át a munkára felhatalmazó dokumentumokat. Nagy István agrárminiszter a bizottság elnökének Jakab Istvánt, a Parlament alelnökét, titkárnak Székely Erikát, a NAK vidékfejlesztési és szaktanácsadási igazgatóját nevezte ki. A tagok listája megtalálható a NAK honlapján. Az alakuló ülésen került sor a NATaB ügyrendjének elfogadására, ezzel hivatalosan is megkezdve egy olyan komplex rendszer működtetését, amelyben kölcsönösen egymás fejlődését segítik az aktuális kutatási eredmények, az agrárképzések, a támogatók és a tudásátadás eszközei.

Munkacsoport segíti a helyspecifikus gazdálkodás elterjesztését

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamarán (NAK) belül megalakult a Digitálisinformáció-szolgáltatók és technológiai fejlesztők, innováció munkacsoport, amely a helyspecifikus gazdálkodást választók számára kíván minőségi támogatást nyújtani a NAK segítségével. Somodoron pedig kiderült, hogy milyen is lehet egy minőségi technológia.

A világban bekövetkező technológiai változások az utóbbi években már elérték a magyar mezőgazdaságot is. Egyre többen használják ki az ebben – népszerű és összefoglaló néven: a precíziós mezőgazdaságban – rejlő lehetőségeket. Így például alkalmazzák a VRT (változó mennyiségű kijuttatás) eszközeit, az ember nélküli légi járműveket (UAV-k), a globális helymeghatározó rendszereket (GPS), különféle térképeket és irányító eszközöket. Ezeket használva táblaszintű, egységes módszerek helyett helyspecifikus megoldásokat lehet alkalmazni, ami hosszú távon hatékonyabb és fenntarthatóbb gazdálkodást tesz lehetővé.

Ugyanakkor ez a fejlődés azt is jelenti, hogy nagyon sok termék, szolgáltatás és szolgáltató jelent meg a piacon, amelyek közül olykor nehezen tudják megtalálni a számukra legmegfelelőbbet az új technológiák iránt fogékony, ezt az utat újonnan választó gazdálkodók.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara szántóföldi növénytermesztési és beszállítóipari osztálya tanácskozássra hívta az új eszközöket, technológiákat kínáló elismert hazai szolgáltatókat, hogy megismerje tapasztalataikat, véleményüket a helyspecifikus gazdálkodás magyarországi helyzetéről. Az egyeztetések eredményeként a

beszállítóipari alosztályon belül megalakult a Digitálisinformáció-szolgáltatók és technológiai fejlesztők, innováció munkacsoport, amelynek vezetőjévé Lajos Mihályt, az Agrofil-SZMI Kft. ügyvezetőjét választották.

Az alakuló ülésen a munkacsoport tagjai célul tűzték ki, hogy közreműködésükkel, észrevételeikkel, javaslataikkal a NAK segítse a minőségi digitalizációs szolgál-

agronómiai kérdésekkel, illetve az ezekhez kapcsolódó szaktanácsadásokkal.

A témát nemcsak szántóföldi növénytermesztési osztály kezelte kiemelten, hanem a NAK Somogy megyei igazgatósága is: a szervezet július 11-én, Somodoron tartott a helyspecifikus gazdálkodást folytatók, illetve az azt alkalmazni szándékozók számára gyakorlati, drónos bemutatót. A

tatások népszerűsítését és elterjesztését a hazai gazdálkodók körében. Három területtel kiemelten is kívánnak foglalkozni: a távérzékelés mezőgazdasági felhasználásának további lehetőségeivel, a technológiai fejlesztések irányával, valamint az aktuális

nap elején nagyon sok hasznos információt vázoltak a meghívott előadók, például azt, hogy mi mindenre fordíthatóak a távérzékelésből nyert adatok: talajállapot-felmérésre, növény számlálásra, növények egészségügyi állapotának meghatározására, nitro-

gén-ellátottság ellenőrzésére, termésbecslésre, továbbá az aszály-mérték, az érési folyamat, a levélfelület-index, a gyomfertőzöttség mértékének meghatározására, a fenológiai állapot felmérésére, a belvízi állapot monitorozására, valamint a belvíz, az aszály, a vad okozta kártétel felmérésére, illetve dokumentálására, a belvízelvezető és öntözőcsatornák állapot-felmérésére, öntözőberendezések működésének ellenőrzésére.

A kukoricatábla volt a bemutató terep. Mint kiderült, bármilyen beavatkozás is a terv, előtte egy felvételező drónnal kell felmérni az adott területet, hogy be lehessen azonosítani a problémás pontokat. Ha ez megvolt, akkor jöhet például egy permetező drón, amely a meghatározott helyekre meghatározott mennyiségben kijuttatja az adott szert (a bemutatón víz volt a vegyszer). Az előadók hangsúlyozták, mivel a drónos permetezés még jogilag szabályozatlan, így jelenleg a Nébih jóváhagyásával vegyszerrel csak kísérletezni lehet. Mint elhangzott, jó eséllyel hamarosan rendeződhet a jogi környezet is.

Ugyanakkor kiderült az is, hogy alaposan meg kell fontolni a drónok alkalmazását, azt, hogy valaki saját maga vesz-ilyet vagy külső céggel végezteti el a munkát. Ugyanis nem olcsó: egy darab drón nagyjából 4,5

millió forint... Akkor kell ezt igazán meggondolni, ha flottát akar na valaki bevetni a földjén. Ugyanis ez a jövő egyik iránya: 4–5 drón képes egymással összeköttetésben haladni és „dolgozni” az adott terület felett.

■ RAFFAI FERENC/NAK

Házhoz visszük az agrárium híreit!

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara lapja
átlagosan 340 000 postaládában hónapról-hónapra

A NAKlap egyedi tartalommal bír, átlagosan 340 000 példánnyal, névre, címre szóló terjesztéssel, a legnagyobb országos lefedettségű, évente tíz alkalommal publikált időszakos kiadvány, amely az agrárium legfontosabb híreivel, kérdéseivel foglalkozik. A lapból az ágazatban dolgozó őstermelők, kis-, közép- és nagyvállalkozók is hasznos információkhoz juthatnak.

Az újság pdf formátumban az agrárkamara honlapján is elérhető:

<http://nak.hu/sajto/naklap>

Cikkeink és egyéb érdekességek között tallózhatnak oldalunkon:

www.agrariumonline.hu

Hirdessen a NAKlapban, agrárkamara tagoknak

20% extra engedményt biztosítunk!

HIRDETÉSI INFORMÁCIÓ:

Tremmer Tamás lapmenedzser • +36-20/5347-137 • naklap@plt.hu

Mobiltelefonos alkalmazással segítik a legjobb dinnyék kiválasztását

Dinnyéskereső okostelefonos alkalmazást mutattak be az idei pécsi szezonindító dinnyekóstoltatáson.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara szervezésében, Pécs város vezetése, a Baranya Megyei Kormányhivatal, valamint a Magyar Dinnyetermelők Egyesülete együttműködésében valósult meg 2019. július 19-én a már hagyományosnak számító szezonindító dinnyekóstoltatás a pécsi Kossuth téren. Az eseményen dinnyés-kereső okostelefonos alkalmazást mutattak be, amelynek köszönhetően a helyi és a magyar dinnyét a pécsiek már könnyedén meg tudják különböztetni az importdinnyéktől. A Horváth Vivien ötletgazda és Szin Krisztián fejlesztő által létrehozott alkalmazás elősegíti a tudatos vásárlói mentalitás kialakulását és erősödését, valamint a baranyai gazdaság élénkítését.

A „Keresd a dinnyést!” nevű applikációt Mártonffy Béla, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara országos kertészeti és beszállítóipari osztályának elnöke mutatta be. „Az ilyen eszközöknek is köszönhetően a magyar dinnyetermesztés újra visszatálhat abba a híres időszakába, amikor júliustól egészen szeptember végéig látta el Európát dinnyével – mondta. Az egyelőre tesztüzemben működő – a baranyai és más kisebb termőterületeket bemutató – alkalmazás a következő héttől mind iOS-re, mind pedig Android operációs rendszerre elérhető lesz.

Rittlinger József, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara megyei

elnöke elmondta, hogy Baranyában körülbelül 150 hektáron termelnek dinnyét, ebből évente átlagosan 6000 tonnát takarítanak be. Ennek nagy részét a helyi piacon, közvetlenül értékesítik. Hozzátette, a promóció egyik célja a helyi, kiváló minőségű ormánsági dinnye megismertetése, ezen felül

nagy hangsúlyt fektetnek a helyi termelők bemutatására is. Müller-né Juhas Bernadett, a megyei kormányhivatal főigazgatója kiemelte, hogy a minőség tudatos termelés

érdekében folyamatosan ellenőrzik a dinnyetermesztés egyes folyamatait, a termőföldtől egészen a piacra kerülésükig. Hozzátette, hogy az ellenőrzések évről évre jobb eredménnyel zárulnak.

Őri László, Pécs alpolgármestere a dinnyepromóción hangsúlyozta, hogy az eseménnyel szeretnék a

városban élők körében népszerűsíteni a Pécs környékén, Baranyában – főként az Ormánságban – termesztett jó minőségű görögdinnyét. „Minden rendelkezésünkre álló eszközt megragadva teszünk azért, hogy minél több pécsi család asztalára kerüljön a baranyai dinnyéből. Az a cél, hogy helyben

termett idénygyümölcsök, a közéletben kereszttul, az óvodások és iskolások asztalára is kerüljenek” – mondta az alpolgármester.

■ NAK

Nyártól az ősziig terem a dunavecsei sárgadinnye

A kamara hagyományos dinnyeszezon felvezető sajtótájékoztatójának házigazdája ezúttal Roszik Tamás dunavecsei gazdasága volt.

A sárgadinnye-termesztéssel az 1990-es évek vége óta foglalkozó Roszik Tamás, illetve vállalkozása az évek során az egyik legjelentősebb hazai termelővé vált. Ötven hektáron gazdálkodik, ami átlag 500 mázsa sárgadinnyét hoz évente hektáronként –, ezért a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara a dunavecsei bázisát választotta a hagyományos, dinnyeszezon felvezető idei sajtótájékoztatója helyszínének.

Az említett termőföld egy részén (10 hektáron) fóliasátor alatt, illetve talaj- és felsőtakarással termesztik/termesztették a sárgadinnyét, illetve még szabadföldön is. Roszik Tamás szerint a takarási megoldásoknak komoly hozzáadéka van, ugyanis ezektől sokkal jobb minőségűvé válnak a gyümölcsök. Hozzátette, az alkalmazott technológiának köszönhetően pedig június végétől akár

október végéig is szedhetik a sárgadinnyéket.

A hűtőházzal egybeépített válogató gépsorra a sárgadinnyék mosás után kerülnek, a gép pedig a megadott paraméterek alapján – jórészt súly és méret szerint, attól függően, hogy melyik kiskereskedelmi láncnak mi az elvárása – osztályozza és válogatja le a sárgadinnyéket. Az egyes darabokat pedig a kft. alkalmazottjai teszik a műanyag ládába, amiket aztán már készítenek elő a szállításra. De marad néhány hibás darab is. Roszik Tamás azt mondta, hogy a csak szépség hibás dinnyéket a friss piacokra viszik, a csúnyábbakat pedig általában jótékony célra adják át.

Az üzemből jelenleg nincs többletfeldolgozó kapacitás. Hozzátette, fejleszteni ugyan lehetne, de most erre nincs szabad forrás.

■ RAFFAI FERENC/NAK

Kiemelten fontos szerep jut a szövetkezeteknek

A szövetkezésnek, együttműködésnek kiemelt szerepe van a termelők élelmszerláncon belüli pozíciójának megerősítésében, a globalizációs trendek ellensúlyozásában, hazánkban és az Európai Unióban egyaránt.

Július 6-án tartották a Szövetkezetek Világnapját, amely alkalmából lapunk is készült egy összeállítással a szövetkezés révén elért eredményekről és a szövetkezésben rejlő lehetőségekről. A COOP International Cooperative Alliance adatai alapján Európában 22 000 szövetkezet működik az agrár-élelmiszeriparban, összesített taglétszámuk meghaladja a 9 millió főt, árbevételük megközelíti a 350 milliárd eurót. Legnagyobb számban Olaszországban, Franciaországban és Spanyolországban működnek szövetkezetek. A legnagyobb árbevételt pedig a

holland, skandináv, német és francia szövetkezetek generálják.

Magyarországon már több mint 250 agrár-együttműködés működik szövetkezeti formában. Az Agrárminisztérium adatai alapján a szövetkezetek taglétszáma meghaladja a 24 000 gazdálkodót, összesített árbevétele meghaladja a 1 milliárd eurót, ami a teljes magyar mezőgazdasági árbevétel közel hetede. Az európai gyakorlathoz hasonlóan a legnagyobb szövetkezeti aktivitás a tej, a zöldség-gyümölcs, valamint a szántóföldi ágazatokban tapasztalható.

A szövetkezésben rejlő előnyökről – a stabilitásról, az alacsonyabb termelési költségekről, a logisztikai és egyéb támogató szolgáltatásokról, a fejlődési lehetőségekről, az értékesítési feladatok alóli mentesüléséről, a tulajdonosi jogokról stb. – a sikeres szövetkezetek gyakorlati példái győzhetik meg a gazdálkodókat. A példák sorát kezdjük az egyik legnagyobbval. Az Arla Food Szövetkezet 2000-ben a két piacvezető és több mint 100 éves múlttal rendelkező skandináv szövetkezet egyesülésével jött létre, mára már Európa második legnagyobb tejipari szövetkezete és a világ legnagyobb organikus tejtermék-előállítója. A több mint 75 000 fős taglétszámú gazdaszövetkezet 2018-ban több mint 10 milliárd euró árbevételt produkált. Folyamatosan fejlesztenek a termékeknek, a csomagolásnak. A szövetke-

zetnek leányvállalatai vannak Németországban, Argentínában, Nagy-Britanniában és Finnországban.

A szintén több mint 100 éves múltú visszatekintő Raiffeisen Ware Austria Szövetkezet jelenleg 42 raktár-, beszerző- és gépszövetkezetet tömörít magában, összesen mintegy 120 000 tagot. Úgy vált Ausztria meghatározó gazdasági szereplőjévé, hogy a német BayWa Csoporttal egyesült és részesedést szerzett több mint 20, különféle tevékenységet végző cégben, ezt követően Olaszországban és Kelet-Európában leányvállalatokat hozott létre. Kibővített tevékenységével a cégcsoport 2,5 milliárd eurós árbevételt realizált 2018-ban, amelynek több mint fele mezőgazdaságból származik.

A kisebb szövetkezetek is jó példával szolgálhatnak a fenntartható fejlődésre. A francia, kb. 12 000 taggal működő Euralis Szövetkezet mára szintén nemzetközi szereplővé nőtte ki magát. Ez a szövetkezet egyik elsőként hozott létre 1950-ben szövetkezeti tulajdonú céget, mely vetőmag-nemesítésre specializálódott, ezt követően egy másikat is létrehozott kukoricanevelésre, majd 1994-

ben pedig felvásárolt 3 kisebb feldolgozót és létrehozta a saját élelmszer-feldolgozó cégét. A feldolgozó húzótermékei a libamáj- és pácolt hústermékek. 2000 után a szövetkezet nemzetközi piacra lépett, Ukrajnában és Kína felé terjeszkedett tovább. 12 000 taggal közel 1,5 milliárd euró árbevételt generált a szövetkezet 2018-ban.

A hazai szövetkezetek között is van több egyenletesen fejlődő szervezet, amely követendő példaként szolgálhat. Összetett okokból azonban a hazai szövetkezetek a fejlődésnek még egy korábbi fázisában tartanak, szövetkezeti tulajdonú feldolgozó irányába történő elmozduláshoz a gazdasági ösztönzőkön túl arra van szükségük, hogy stabilizálni tudják a tagi fegyelmet, optimalizálni a közös inputanyag-beszerzés, termelésirányítás és értékesítés folyamatait, és lépésről lépésre megvalósítsák a szükséges beruházásokat, fejlesztéseket.

A NAK számára kiemelt prioritás, hogy támogatást nyújtson a szövetkezetek számára a további fejlődéshez. A szükségletek pontos felmérése érdekében hamarosan helyzetfelmérést indít a szövetkezetek körében.

■ NAK

Szövetkezeti alapadatok

Magyarország

Szövetkezetek száma: 265
Árbevétel: 1,05 milliárd euró (a teljes mg árbevétel kb. 14%-a)
Taglétszám: kb. 22 000
Alkalmazotti létszám: kb. 1200

COPA-COGEGA adatok szerint EU:

Szövetkezetek száma: 22 000
Árbevétel: 350 milliárd euró (a teljes mezőgazdasági árbevétel kb. 80%-a)
Taglétszám: kb. 9 000 000
Alkalmazotti létszám: kb. 600 000

Forrás: NAK

Egyszerűsítsék a közös agrárpolitikát a visegrádi négyek kamarái

A Visegrádi Országok agrárkamarái ismét egyértelmű kéréseket fogalmaztak meg a Közös Agrárpolitika (KAP) 2020 utáni reformjával kapcsolatban. A szakemberek szerint az agrár-élelmiszeripari ágazatnak erősebb, tisztességesebb és egyszerűbb KAP-ra van szüksége.

Többek között az alpiaci jelenlegi helyzetéről; az alma- és az afrikai sertéspestis munkacsoportok működéséről; valamint egyes agrártermékek piaci kérdéseiről tanácskoztak 2019. június 18–19-én a szlovákiai Modrában a Visegrádi Országok (V4) agrárkamarái. Az ülésen kiemelten foglalkoztak a Közös Agrárpolitika (KAP) 2020 utáni reformjával is. A Szlovák Agrár- és Élelmiszeripari Kamara (SPPK), a Lengyel Agrárkamarák Nemzeti Tanácsa (KRIR), a magyar Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) és a Cseh Köztársaság Agrárkamarája (AKČR) képviselői vettek részt a találkozón.

A Visegrádi Csoport agrárkamaráinak képviselői egyetértettek abban, hogy az eszések negatív hatással lesznek a közelgő betakarítási eredményekre. A résztvevők egyetelműen kifejtették, hogy egy erős és stabil KAP létrehozására van szükség, amely képes lesz támogatást nyújtani az éghajlatváltozással leginkább sújtott területeken tevékenykedő gazdálkodóknak. A szakemberek értékelték a V4-en belül létrehozott munkacsoportokban folyó

együttműködést is, amelyek foglalkoznak a Visegrádi Országokban felmerülő alpiaci és az afrikai sertéspestis érintő problémákkal.

Az agrárkamarák képviselői egyértelmű és ismételt kéréseket tettek a következő KAP kialakítására. Elhangzott, hogy a fő célkitűzés a jelenlegi KAP-reform szempontjából az egyszerűsítés; az agrár-élelmiszeripari ágazatnak erősebb, tisztességesebb és egyszerűbb KAP-ra van szüksége, különböző elvek alapján. Így tisztességes és egyenlő feltételeket

kívánnak a gazdálkodók számára minden uniós tagállamban, elengedhetetlen egy erős KAP-költségvetés fenntartása, az élelmiszerlánc tisztességes működése, illetve a kockázatkezelés és a gazdálkodók jövedelmének biztosítása, valamint a mezőgazdasági termelés fenntartása az EU vidéki térségeiben.

A V4 országok agrárkamarái egyetelművé tették, hogy a jövőbeni KAP költségvetésnek legalább a jelenlegi szinten kell maradnia, és a magasabb szintre emelt nemzeti társfinanszírozási

arány hozzá fog járulni a mezőgazdasági és élelmiszeripari fejlesztés erőforrásainak növeléséhez. Javasolják továbbá a hasonló mértékű nemzeti társfinanszírozás bevezetését az esetlegesen egyenlőtlen verseny elkerülése érdekében. Véleményük szerint a közvetlen kifizetések felső határának egyetelműen az egyes tagállamok önkéntes döntési körében kell maradnia. A közvetlen kifizetések felső határának önkéntes meghatározását és degresszivitását kizárólag az alapjövedelem-támogatással kapcsolatban támogatják, és határozottan javasolják a különleges intézkedések elfogadásának tagállami szinten hagyását. Kéri a termeléshez kötött támogatás jelenlegi, 13 + 2%-os szinten tartását, tekintettel annak szükségességére és indoklására az érzékeny ágazatokban, a növelésének lehetőségével – foglalták össze az ülésen készült közös nyilatkozatban.

A szakemberek egyetértettek abban, hogy az Európai Tanácsban, az Európai Bizottságban és az Európai Parlamentben is egymás támogatására és közös fellépésre van szükség a sikeres érdekérvényesítés és a hatékony KAP megalapozásához.

A régió egységes fellépésére van szükség

A következő hét év uniós agrárköltségvetését nem szabad csökkenteni, minimumszinten kell tartani, akár az egyes országok hozzájárulásának emelésével is – mondta Nagy István agrárminiszter július ötödikén Bábólnán, ahol első ízben rendezték meg a Közép-európai Agrárkamarák találkozóját, hat ország részvételével.

A miniszter szerint Magyarországnak alapvetően három elvárása van az új közös agrárpolitikával szemben: kellően ambiciózus költségvetés legyen, megfelelő szakpolitikai eszközök és gyakorlatban végrehajtható egyszerű szabályok társuljanak hozzá. Közölte, ez a három szempont alapvetően összefügg: hiába vannak ugyanis megfelelő szakpolitikai eszközök, ha közben jelentősen csökkennek a források vagy ha az új támogatáselosztási modell nem eredményez majd a gyakorlatban könnyen végrehajtható, egyszerű szabályozást.

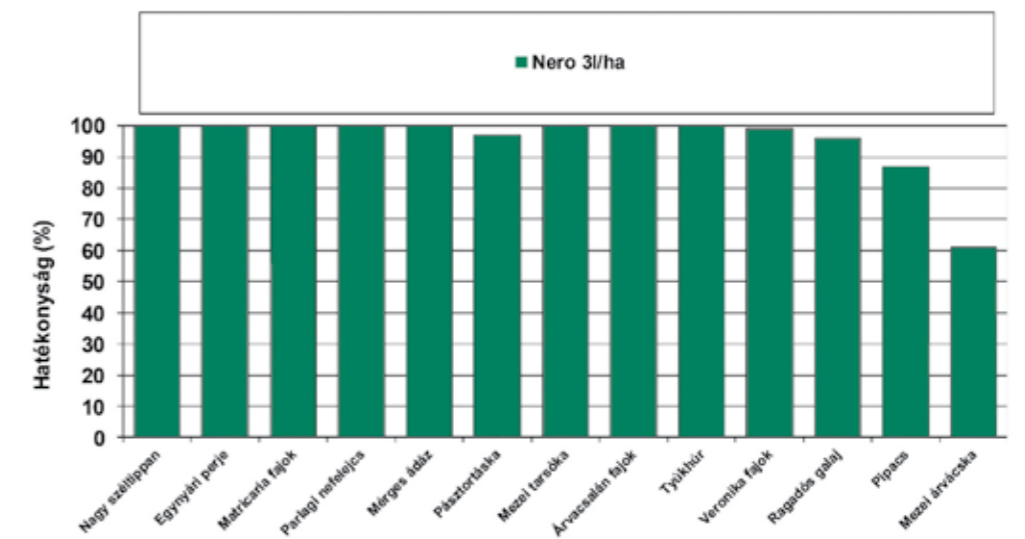
■ AM

■ NAK

Széles körű megoldások a repce gyomirtására

A repce gyomirtásának tervezése során figyelemmel kell lenni a hatósági előírásra, miszerint metazaklór hatóanyagú készítményeket 3 évente egyszer lehet használni ugyanazon területen. Az **FMC-Agro Hungary Kft. gyomirtási megoldásai metazaklór-mentesek**, így a döntéshozót nem korlátozzák használatukban. A repcetermesztő a gyomosodásnak, időjárási feltételeknek és a kultúr-növény fenológiájának legmegfelelőbb lehetőséget választhatja ki.

A vetés utáni, kelés előtti gyomirtással a gyomok csírázását akadályozzuk meg, így a repce zavartalanul tud fejlődni, megerősödve mehet a télbe. Az FMC kínálatában **preemergens gyomirtásra a Nero® repce gyomirtó szert** ajánljuk, amely 400 g/l petoxamid és 24 g/l klorazon gyári kombinációja. A hatóanyagok egymást kiegészítve a repce legfontosabb gyomnövényei ellen adnak jó gyomirtó hatást.

A Nero® gyomirtási spektruma

szelektivitással rendelkezik, bármely fajtaban, illetve hibridben használható (hagyományos és IMI repcében is). Rugalmas kijuttatási időzítést tesz lehetővé (repce: 2–8 levél, ősszel vagy tavasszal) és a hőmérsékletre sem érzékeny. Elsősorban levélen keresztül hat, de van tartamhatása is, ami meggátolja a későbbi gyomkeletést. Kedvezményesen, kereskedelmi csomagokban is beszerezhető.

A Salsa® 75 DF a gyomspektrumhoz igazítható kombinációkban használható:

• Egyszikű és kétszikű gyomok esetén:
Salsa® 75 DF 25 g/ha + Successor® 600 2 l/ha + Trend® 90 0,1%

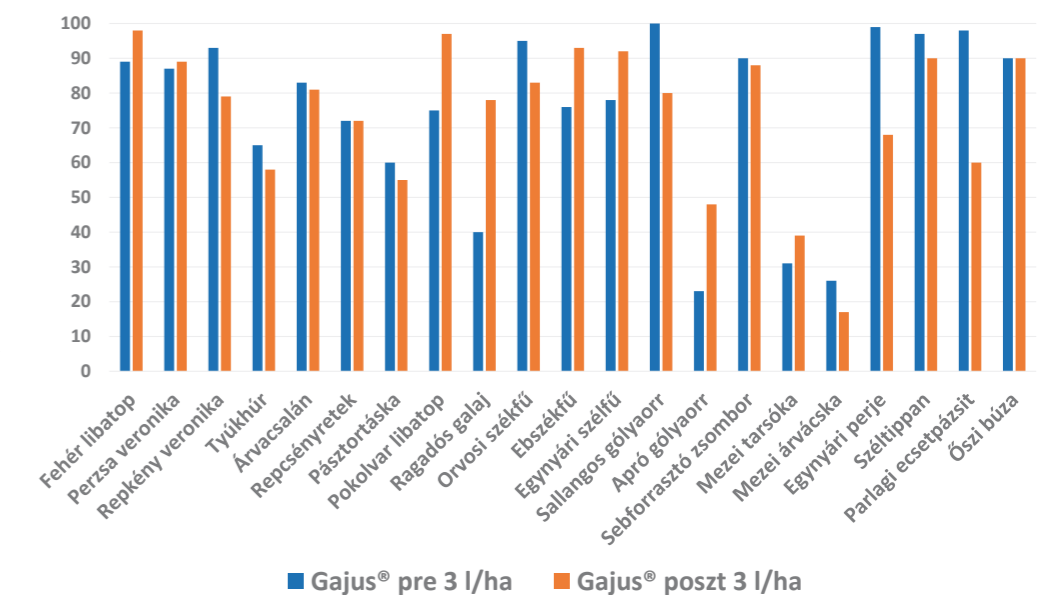
• Kétszikű gyomok (viola, veronika) erős fertőzése esetén:
Salsa® 75 DF 15-20 g/ha + metazaklór 750 g/ha + Trend® 90 0,1%

• Kétszikű gyomok (erős pipacs és mezei aszat) fertőzés esetén:
Salsa® 75 DF 15-20 g/ha + 72g/l klopíralid + 24 g/l pikloram + 12 g/l aminopíralid + Trend® 90 0,1%

Bízunk benne, hogy a termékeink ebben a repcegyomirtási szezonban is bizonyítani fogják hatékonyságukat.

FMC-Agro Hungary Kft.
www.fmcagro.hu

Gajus® gyomirtási hatékonyság %

Gajus® pre- és korai posztemergens időzítése közötti gyomirtó hatékonyság (többéves szlovák és hazai eredmények alapján)

A növényvédő szereket biztonságosan és felelősséggel használja! Kérjük, mindig kövesse a készítmény címkéjén leírtakat annak alkalmazásakor! Az ® jellel jelölt termékek az FMC Corporation vagy leányvállalatainak márkanévei.

BEVÁLT MEGOLDÁSOK KEDVEZŐBB ÁRON!

A REPCE őszi rovarkártevői ellen

Apis 200 SE

Új termék!

Rovarölő permetező szer (SE)

Hatóanyaga: acetamiprid 200 g/l

- o hatékony
- o méhekre nem veszélyes
- o folyékony – könnyen adagolható
- o kedvező költséggel

SCATTO®

Rovarölő permetező szer (EC)

Hatóanyag: deltametrin 25 g/l

Hatékony és gazdaságos.

Kérje kereskedő partnerétől!

Felhasználás előtt olvassa el a címkét!

AGRONAUTA

AGRONAUTA Kft.

e-mail: laszlo.vecsei@agronauta.hu
Telefon: (+36) 30 9703 705

